

КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА БАНКА АД ЗВЕЧАН

**ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ
01.01.-31.12.2008.**

A large, abstract graphic at the bottom of the page consisting of several overlapping, semi-transparent geometric shapes in shades of blue and gray, creating a layered, architectural effect.

2008

I ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

1.1. Проблеми изазвани финансијском кризом у привреди и банкарству

Криза у глобалном финансијском систему показала се на сектору производње и потрошње и пренела се на раст незапослености и поремећаја на ценовне и валутне токове.

Државе света различито реагују доношењем мера за ублажавање кризе, што ће ефекти потврдити да ли су мере биле ефикасне.

Процене су да се криза шири и да тек наступају тешкоће.

У условима пословања наше привреде нису означени робно-новчани токови и степен њиховог захватања кризом. Оно што се види је конфузија и поремећај ценовних односа и колебање курса, што се преноси на кредитну функцију банака и цену производње, што опет подстиче поремећаје на сектору извоза и увоза роба и утиче на стратегију свакодневног живљења становништва.

Почетком октобра и током новембра, и у децембру прошле 2008. године, криза се приметно одразила на пословање Банке на неколико начина:

- смањењем депозитних средстава и потенцијала, а тиме прихода и ликвидности,
- отежаном наплатом доспелих кредита и камата, што је додатно умањило приходе и повећало расходе,
- знатно повећаним захтевима за продужење кредита,
- повећаном тражњом за новим кредитима.

Овакве изненадне промене условљене кризом захтевале су енергичне одговоре органа Банке, па је повећано присуство код дужника, уследила је блокада текућих рачуна дужника, активирани су инструменти обезбеђења, извршена су утужења дужника, поднете су пријаве надлежним органима, озбиљно се застало са пласманима, продужено је пар кредита уз ојачана обезбеђења и процена ризика тражиоца кредита је свеобухватнија.

Посете клијентима значиле су повраћај дела депозитних средстава, остварена су нова укључења средстава, понуђена је продаја акционарске имовине, понуђена је продаја трајног улога Банке, продате су преузете материјалне вредности и решени су озбиљни дужничко-поверилачки проблеми у производњи минералне сировине андезит-базалт.

1.2. Програм мера Владе у превазилажењу финансијске кризе

♦ Влада Србије, Народна банка Србије, производни и прометни сектор и грађани Србије на ширење кризе различито реагују.

Влада Србије је донела Мере за спречавање кризе којима, тржишно пре свега, преко Фонда за развој и пословних банака, обезбеђује значајна средства под повољним условима за:

- ликвидност привреде, подстичући производњу за извоз и за домаће тржиште са циљем да се заустави раст цена и промене курса,
- подстицај потрошње домаће робе,
- подстицај инвестиција повољним кредитним условима зависно од величине предузећа и броја засполених.

♦ Народна банка Србије снижава референту каматну стопу и наставља да брани курс домаће валуте интервенцијама на Међубанкарском тржишту девиза.

♦ Производња за извоз захтева стабилан курс и наменску кредитну подршку, а истовремено захтева и смањење увоза роба.

♦ Сектор трговине у условима раста цена нафте и цене курса повећава цене без обзира на њихов пад задржавајући их на истом нивоу. Трговци такође захтевају кредитну подршку за трајна обртна средства уз повољне кредите и континуирано утичу на произвођаче роба да смање цене.

♦ Грађани не могу да прихвате раст незапослености и стална повећања цена.

Углавном мало ко покушава да објасни који су то робно-новчани токови захваћени кризом, колике су залихе роба у трговини и предузећима, нико не говори о цени коштања у производњи и висини маржи трговинске робе.

У оваквим условима банкарски сектор се крајње обазриво понаша, нарочито у одобравању нових кредита.

Банка је предузела мере да прибави изворе средстава за кредитни потенцијал, повећање прихода и за стабилну ликвидност. У том смислу је, као и много пута раније, понудила Влади Србије и неким банкама свој трајни улог у РМХК „Трепча“. И то на начин да за случај да се трајни улог откупи, Банка би ангажовала 100,0 милиона динара за пласмане у мала и средња предузећа, пре свега на Косову и Метохији, по усмерењу Владе и Фонда за развој или шире на простору Србије онако како то Влада дефинише.

Банка је понудила продају своје акционарске имовине на Косову и Метохији. Обавила је разговоре са Електропривредом Србије, са јавним предузећем „Електрокосмет“ и локалним самоуправама, као и договоре са већим клијентима да се пословна сарадња знатно увећа како би сви, а пре свега на Космету, имали користи.

1.3. Проблем акционарске имовине Банке на Косову и Метохији

Банка је затражила у досадашњем периоду заштиту својих акционарских права у погледу своје имовине на Косову и Метохији од органа УНМИК. Правну заштиту није добила, нити је остварила права по основу имовине.

Недавним доласком Мисије ЕУЛЕКС на Косово и Метохију Банка је обновила дотадашње захтеве према УНМИК-у и са пратећом документацијом доставила их новим органима ЕУЛЕКС-а.

Влади Србије и Народној банци Србије, надлежним министарствима је такође достављен део докумената ради упознавања са проблемом имовине Банке на Косову и Метохији са циљем да у контактима са ЕУЛЕКС-ом укажу на наш проблем и аргументовано затраже његово решење.

Банка најмање једном месечно обнавља захтеве према ЕУЛЕКС-у за повраћај имовине и обећаних новчаних средстава на подлози изворних докумената која представљају правно-економску подлогу за такве захтеве Банке. Банка стално захтева и стрпљиво чека да оствари неко од својих акционарских односно имовинских права на Косову и Метохији и истовремено очекује да надлежни органи Владе Србије пруже конкретнију помоћ од интереса за Банку, њене акционаре, клијенте и запослене раднике који скоро десет година ту помоћ практично очекују.

1.4. Реализација Пословне политике и докапитализација Банке

Пословна политика Банке у 2008. години је углавном реализована и то нарочито на сегменту поштовања законитости и примене одлука Народне банке Србије. У том смислу је успешно решен проблем куповине информационих технологија за примену одлука НБС. Купљена су апликацијска решења за примену новог Контног плана и процедура које посебно осветљавају простор оперативног ризика који најнепосредније утиче на пословање и резултат Банке.

Протекла 2008. година у погледу докапитализације има свој континуитет из ранијих година који се продужава и у 2009. години, а то значи да су обављене припреме за докапитализацију Банке. Акцијама Банке је трговано на ванберзанском тржишту, сређени су статусни и други бројни проблеми акционара Банке код Агенције за привредне регистре и Агенције за приватизацију.

Подлога докапитализацији је у Пресуди ХЛI-П-2223/06 чији су резултат закључци Управног одбора Агенције за осигурање депозита упућени Влади Србије, затим Одлука Управног одбора Банке да се препорука Агенције прихвати, затим напор свих запослених радника и Извршног одбора Банке, да дуго трпе сиромаштво и неизвесност и да радом истрајавају чекајући партнера који ће докапитализовати Банку, што Банка, њени акционари и клијенти реално очекују.

Наглашавамо пуно разумевање и активност Управног одбора Банке у ефикасном доношењу потребних одлука и присуству код надлежних министарстава и Народне банке у тражењу решења за докапитализацију.

Како да се исказе захвалност Електропривреди Србије и њеним јавним предузећима са Косова и Метохије за вишегодишњу сарадњу, пре и нарочито после 1999. године. О томе сведоче чињенице да Банка опстаје, а да запослени у ЕПС-у, нарочито на простору српских енклава, имају поузданог партнера у Банци која долази на њихов праг.

Дужни смо да нагласимо нови позитиван приступ решавања дужничко-поверилачких односа Банке са једне и „Кристала“-Лепосавић и Фонда за развој са друге стране.

II БИЛАНС УСПЕХА И БИЛАНС СТАЊА СА АНАЛИТИЧКИМ ПРИКАЗОМ ПРИХОДА И РАСХОДА

2.1. БИЛАНС УСПЕХА у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2008.

Група рачун, рачун	ПОЗИЦИЈА	Озна-ка за АОП			Текућа година	Претходна година
1	2	3			4	5
70	ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	2	0	1	50.420	29.359
	Приходи од камата					
60	Расходи камата	2	0	2	39	360
	Добитак по основу камата (201-202)	2	0	3	50.381	28.999
	Губитак по основу камата (202-201)	2	0	4		
71	Приходи од накнада и провизија	2	0	5	34.287	32.131
61	Расходи од накнада и провизија	2	0	6	2.947	3.021
	Добитак по основу накнада и провизија (205-206)	2	0	7	31.339	29.110
	Губитак по основу накнада и провизија (206-205)	2	0	8		
720-620	Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2	0	9		
620-720	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2	1	0		
721-621	Нето добитак по основу продаје хов које су расположиве за продају	2	1	1		
621-721	Нето губитак по основу продаје хов које су расположиве за продају	2	1	2		
722-622	Нето добитак по основу продаје хов које се држе до доспећа	2	1	3		
622-722	Нето губитак по основу продаје хов које се држе до доспећа	2	1	4		
723-623	Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	2	1	5		
623-723	Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	2	1	6		
724-624	Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	2	1	7		
624-724	Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	2	1	8		

78-68	Нето приходи од курсних разлика	2	1	9	7.291	8.535
68-78	Нето расходи од курсних разлика	2	2	0	5.088	7.636
766	Приходи од дивиденди и учешћа	2	2	1	602	258
74,76 осим 766 и 769	Остали пословни приходи	2	2	2	1.165	8.044
75-65	Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	2	2	3		2.241
65-75	Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	2	2	4	4.260	
63	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2	2	5	41.810	34.070
642	Трошкови амортизације	2	2	6	4.688	5.448
64, (осим 642) 66 (осим 669)	Оперативни и остали пословни расходи	2	2	7	34.729	29.171
77	Приходи од промене вредности имовине и обавеза	2	2	8	600	
67	Расходи од промене вредности имовине и обавеза	2	2	9		
	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	2	3	0	802	862
	ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	2	3	1		

2.2. Аналитички приказ Биланса успеха Банке

У периоду од 01.01.-31.12.2008. године остварени су **укупни приходи** у висини од 102.796.625,77 динара.

Укупне приходе чине (у 000 динара):

- Приходи од камата	50.420	49%
- Приходи од накнада и провизија	34.287	34%
- Позитивне курсне разлике	7.291	7%
- Остали пословни приходи	1.165	2%
- Приходи од дивиденде	602	0,1%
- Приходи од пром. вред. имов. и обавеза	600	0,1%
- Приходи од укид. индир. отписа пласмана	8.433	8%

а) **Укупни приходи од камата** износе 50.420 хиљаде динара, а односе се на:

- Приходе од камата банака	30.767	30%
- Приходи од камата предузећима	18.551	18%
- Приходи од камата становништва	1.102	1%

б) **Остварени приходи од накнада и провизија** износе 34.287 хиљаде динара, а односе се на :

- Накнада за банкарске услуге на пласмане предузећа	2.444	3%
- Накнада за банкарске услуге из односа са предузећима	8.958	9%
- Провизија интерног платног промета	1.127	1%
- Провизија по основу исплате готовог новца	5.484	6%
- Екстерни клиринг	3.177	3%
- Месечна накнада за вођење рачуна у платном промету	4.918	4,8%
- Месечна провизија у раду са становништвом	126	0,01%

- Месечна провиз. у раду са становн. (девизне пензије)	1.086	1%
- Провизија по основу наплате Кредитног бироа	228	1%
- По изводу из платног промета	4.259	4,1%
- Клиринг чекова	215	0,01%
- Провизија за издате гаранције	1.989	0,2%
- Western union	249	0,01%
- Меничне бланкете	24	0,01%

в) **Приход по основу позитивних курсних разлика** за период 01.01.-31.12.2008. године износи 7.291 хиљаде динара, односно 7%.

г) **Укупан износ осталих пословних прихода** на дан 31.12.2008. године износи 1.165 хиљаде динара, а његова структура је:

- Остали приходи	1.133	2%
- Приходи од продаје основних средстава	31	0,01%
- Приходи од дивиденди и учешћа	602	0,1%
- Приходи од промене вредности имовине и обавеза	600	0,1%

и односе се на приход од Београдске берзе, увећање номиналне вредности акција и дивиденде.

У периоду од 01.01.-31.12.2008. године остварени су **укупни расходи** у висини од 101.994.364,07 динара и имају следећу структуру (у 000 динара):

а) Расходи од камата	39	0,02%
б) Расходи накнада и провизија	2.947	3%
в) Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања	12.693	12%
г) Оперативни и остали пословни расходи	34.729	34%
д) Негативне курсне разлике	5.088	5%
ђ) Трошкови зарада и накнада зарада	41.810	41%
е) Трошкови амортизације	4.688	5%

а) Расходи од камата

Укупни расходи од камата износе 39 хиљаде динара, а њихова структура је:

- Расходи од камата становништву	23	0,01%
- Расходи према НБС	16	0,01%

б) Расходи накнада и провизија укупно износе 2.947 хиљаде динара 3%

- Услуге платног промета у земљи	519	0,51%
- РТГС	1.370	1,36%
- Провизија за подизање готовине	485	0,49%
- Грчка национална банка	64	0,08%
- Клиринг чекова	23	0,03%
- ОТП банка	281	0,29%
- Кредитни биро	165	0,17%
- Услуге корпоративног агента	38	0,04%

в) Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања 12.693 хиљ. динара

г) Остали пословни расходи износе 34.729 хиљаде динара, а њихова структура је:

- Трошкови материјала	3.163	3,1%
- Трошкови канцеларијског материјала	503	0,50%
- Трошкови интерних образаца	25	0,03%
- Трошкови енергије и грејања	699	0,69%
- Трошкови горива	1.841	1,81%
- Трошкови путарина	49	0,001%
- Трошкови воде	46	0,001%
- Трошкови услуга	10.815	10,61%

- Трошкови одржавања	380	0,38%
- Трошкови одржавања моторних возила	319	0,32%
- Трошкови одржавања основних средстава	353	0,35%
- Трошкови одржавања унутр. платног промета	968	0,95%
- Трошкови ПТТ услуга	2.867	2,81%
- Трошкови препоручених пошиљки	316	0,001%
- Трошкови закупнине	4.192	4,11%
- Трошкови огласа	630	0,62%
- Трошкови реклама	63	0,07%
- Трошкови претплате на стручну литературу	395	0,39%
- Трошкови комуналних услуга	144	0,15%
- Трошкови регистрације возила	186	0,19%
- Нематеријални трошкови	11.977	11,75%
- Трошкови по основу уговора о делу	3.631	3,75%
- Трошкови дневница	559	0,55%
- Трошкови преноћишта	53	0,06%
- Трошкови адвокатских услуга	631	0,62%
- Трошкови превоза	2.486	2,44%
- Трошкови репрезентације	1.546	0,02%
- Трошкови спонзорства	317	0,31%
- Трошкови судских такси	1.004	0,99%
- Трошкови премије и осигурања	132	0,13%
- Трошкови Скупштине Банке	29	0,03%
- Трошкови семинара	303	0,30%
- Трошкови истицања фирме	131	0,13%
- Остали трошкови	316	0,31%
- Трошкови пореза на имовину	17	0,02%
- Трошкови од продаје основних средстава	252	0,25%
- Мањак - пљачка	1.255	1,24%
- Остали трошкови	423	0,42%
- Остали трошкови	28	0,03%
- Агенција Прокон Базел II по Уговору	395	0,39%
- Трошкови доприноса	6.825	6,7%
ђ) Трошкови зарада и накнада зарада	41.810	41,02%
- Трошкови нето зарада	24.981	24,51%
- Трошкови пореза на зараде	3.472	3,41%
- Трошкови доприноса	6.116	6,01%
- Трошкови примања чланова Управног одбора	2.913	2,86%
е) Трошкови амортизације	4.688	4,60%

Резултат пословања Банке

На дан 31.12.2008. године остварен је следећи резултат:

Укупни приходи	102.796.625,77
Укупни расходи	101.994.364,07
Финансијски резултат	802.261,70

2.3. Коментар позиција Биланса успеха

♦ Пословање у 2008. години прате велике тешкоће које се огледају у недовољним приходима да накнаде текуће и расходе пренете из претходне године. Обе категорије расхода су праћене месечно, исказиване су као текући губитак, о којима су органи Банке расправљали на званичним седницама.

Крај пословне године почео је врло рано и означен је закључком Управног одбора Банке на седници од 30.09.2008. године када је утврђено да ће се седнице Управног одбора Банке одржавати најмање једном, а по могућству и два пута месечно, што се и потврдило у пракси.

Руковођени привредном логиком органи Банке су сагледавали могућност прибављања прихода из дужничких односа и продаје имовине, као и решавање основног проблема из дужничко-поверилачких односа на релацији Банка - „Кристал“ - „МГМБ Цоле“-Звечан чија је подлога производња и продаја минералне сировине андензит-базалт.

Губитак је постепено умањиван наплатом потраживања са исправке вредности, појачаним мерама штедње на рекламном материјалу и другим расходима, продајом преузетих материјалних вредности, доношењем Одлуке о умањењу исплате зарада за новембар и децембар 2008. године и наплатом потраживања акцијама дужника по решењу суда Ив.бр. 1873/08.

Крај децембра 2008. је био драматичан у погледу напора за позитиван резултат пословања.

Иако је све било припремљено да се акције на ванберзанском тржишту успешно продају, тај напор није реализован. Остваривани су неки мањи ванредни приходи који нису били довољни да накнаде негативан резултат.

Потом је дошло до реализације преузете материјалне вредности тако што је Банчин дужник „Кристал“-Лепосавић откупио дробилично постројење за 2,7 милиона динара и то је створило могућност да „Кристал“ уступи Банци 100 m² магацинског простора по цени од 3,0 милиона динара. Вансудско поравнање је оверено у Општинском суду Лепосавић Ов.бр. 719/08 од 31.12.2008. године, што је била основа за књижење прихода који су коначно превазишли расходе у потребном износу. „Кристал“ је затражио да током 2009. године може у приоритету да откупи магацински простор, затим да ће заузврат ануитете који доспевају по основу дугорочног кредита одложити код Фонда за развој или ће затражити њихов отпис. До сада се обећања остварују.

Из напред реченог за 2008. годину остварени су укупни приходи и расходи чији је позитиван финансијски резултат износ од 802.216,70 динара.

♦ Структура прихода Банке има следећи приказ:

	2008	2007	Индекс	2008 %	2007 %
- Камата	50.420	29.360	172	49	33
- Накнаде и провизије	34.285	32.131	107	33	37
- Курсне разлике	7.291	8.535	85	8	10
- Остали и други приходи	10.800	17.480	62	10	20
С В Е Г А:	102.796	87.506	117	100	100

Приходи у 2008. у односу на 2007. годину већи су за 17%. У структури прихода доминирају приходи од камата банкама, затим камата предузећима и камата од становништва.

Приходи од накнада за банкарске услуге из кредитних односа са клијентима, затим провизије од исплате готовог новца, накнада из пружања услуга платног промета показују поступан и квалитетан раст, што се посебно односи на функционисање Службе за платни промет и шалтерских услуга.

Курсне разлике су мање у односу на претходну годину за 15%, често осцилирају и захтевају ефикасно праћење, посебно при чињеници да као расходовна позиција озбиљно угрожавају приходе Банке, што је забрињавајуће ако се зна да је обим девизног пословања веома низак.

Остали и други приходи односе се на приходе индиректних отписа, остале приходе, приходе од промене вредности имовине и обавеза и приходе од дивиденде.

Напомињемо да су могућа неслагања за мање износе због примене нових образаца.

♦ Структура расхода Банке има следећи приказ:

	2008	2007	Индекс	2008 %	2007 %
- Камата	39	360	0,1	0,3	0,4
- Накнаде и провизије	2.947	3.021	97	3,0	3,5
- Инд. отписи и резервисања	12.693	6.937	183	13,0	8,0
- Операт. и посл. расходи	34.729	29.171	119	33,5	33,6
- Нег. курсне разлике	5.088	7.637	66	5,0	8,8
- Зараде и накнаде зарада	41.810	34.070	123	40,6	39,4
- Амортизација	4.688	5.448	86	4,6	6,3
С В Е Г А:	101.994	86.644	117	100	100

Расходи у 2008. години у приказаном индексу значе њихов раст за 17% у односу на 2007. годину и поклапају се са растом прихода у 2008. у односу на 2007. годину.

Расход зарада и накнада зарада у индексу од 123 представља раст зарада за 23% у 2008. у односу на 2007. годину. То је резултат примене накнаде по основу минулог рада и учесталих захтева запослених за измену уговора о раду због ниских основних зарада, углавном шалтерских радника који послове обављају у раду са готовим новцем. Битно је да су примања зарада и накнада изнад раста инфлације, иако су зараде запослених знатно испод просека зарада у Републици Србији.

Банка је захтевала од надлежног министарства да запослени у Банци остварују неко од права, као што су дупле зараде или накнаде Тржишта рада које остварују сви запослени на Космету, међутим, захтеви Банке нису прихваћени са образложењем да је Банка акционарско друштво и да остварује приходе из свог пословања.

Трошкови материјала износе 503 хиљаде динара и знатно су мањи у односу на претходну годину, трошкови енергије и грејања имају стални раст и на њих је практично немогуће утицати, трошкови горива у износу од 1,8 милиона динара су релативно високи због раста цена током 2008. године.

У оквиру трошкова услуга у износу од 10,8 милиона динара највећу ставку представљају трошкови закупнине од 4,2 милиона динара, затим трошкови ПТТ услуга од 2,8 милиона динара и трошкови одржавања моторних возила и одржавања основних средстава на које се мора обратити посебна пажња у 2009. години, што ће бити задатак руководиоца пословних јединица и шефа Службе рачуноводства, док је на трошкове ПТТ услуга практично немогуће утицати, обзиром да овлашћени и одговорни запослени располажу са умреженим мобилним телефонима чији су трошкови знатно ниски, док фиксни телефони показују стални раст и неконтролисану употребу, што ће такође бити задатак руководиоца пословних јединица и шефова служби рачуноводства и информационах технологија да месечно информишу и непосредно утичу на смањење ових расхода. Трошкови одржавања компјутерске опреме у платном промету су веома високи и износе 968 хиљада динара, што је обавеза овлашћене Службе за ИТ да свакодневно прати функцију технологије, благовремену и нужну замену опреме, као и трошкове њеног одржавања.

Трошкови оглашавања и претплате на стручну литературу су значајно високи и о њиховој висини се мора водити рачуна у 2009. години.

Нематеријални расходи износе 11,9 милиона динара у оквиру којих предњаче трошкови доприноса са 6,8 милиона динара, затим трошкови по основу уговора о делу од 3,6 милиона динара, трошкови спољне ревизије од 2,5 милиона динара, затим трошкови репрезентације од 1,5 милиона динара и судске таксе 1,0 милион динара. Од наведених трошкова посебно праћење и смањење захтевају трошкови по основу уговора о делу, репрезентације, судских такси, превоза и адвокатских услуга.

Наглашавамо расходе по основу исказаног мањка готовине од 1,2 милиона динара који су се догодили у ПЈ Крагујевац-Експозитура Станово и ПЈ Мељак. ПЈ Мељак је престала са радом, као и Експозитура Станово где је било и субјективних пропуста.

Нематеријални расходи у њиховој аналитици су најпогоднији простор за штедњу, што је опет обавеза руководиоца пословних јединица, магационера, шефа Службе рачуноводства ради благовремене информације и свакако шефа Службе за ИТ.

Расходи по основу амортизације су имали адекватно смањење, што је резултат смањења набавне вредности опреме.

Банка је користила позитивне прописе код набавке опреме, тако да је ослобађана за обавезе плаћања пореза на додату вредност.

2.4. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2008. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП			Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3			4	5
00,05,07	АКТИВА Готовина и готовински еквиваленти	0	0	1	68.716	60.874
01,06	Опозиви депозити и кредити	0	0	2	155.201	276.302
02,08	Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	0	0	3	2.382	2.823
10,11,20,21	Дати кредити и депозити	0	0	4	128.308	72.949
12 (осим 128) 22	Хартије од вредности (без сопствених акција)	0	0	5		
13,23	Удели (учешћа)	0	0	6	122.579	121.964
16,26	Остали пласмани	0	0	7		
33	Нематеријална улагања	0	0	8	8.467	2.315
34,35	Основна средства и инвестиционе некретнине	0	0	9	28.389	28.964
36	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0	1	0		
37	Одложена пореска средства	0	1	1		
03,09,19, 29,30,38	Остала средства	0	1	2	8.158	3.527
842	Губитак изнад износа капитала	0	1	3		
	УКУПНО АКТИВА (од 001 до 013)	0	1	4	522.200	569.718

400, 500	ПАСИВА Трансакциони депозити	1	0	1	282.264	328.517
401,402,403, 404,405,501,502, 503,504,505	Остали депозити	1	0	2	4.724	4.720
406,407,408,409 506,507,508,509	Примљени кредити	1	0	3	2.688	3.360
41, 51	Обавезе по основу хартија од вредности	1	0	4		
42,52	Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	1	0	5	0	78
од 450 до 454	Резервисања	1	0	6	6.183	9.612
456,457	Обавезе за порезе	1	0	7		
434,455	Обавезе из добитка	1	0	8		
46	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	1	0	9		
47	Одложене пореске обавезе	1	1	0		
43 (осим 434) 44,48,49,53,58, 59	Остале обавезе	1	1	1	7.075	4.968
	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 101 до 111)	1	1	2	302.935	351.255
80 (осим 803) минус 128	КАПИТАЛ Капитал	1	1	3	208.720	208.720
81	Резерве из добити	1	1	4	9.743	8.881
82 (осим 823)	Ревалоризационе резерве	1	1	5		
823	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	1	1	6		
83	Добитак	1	1	7	802	862
84 (осим 842)	Губитак до нивоа капитала	1	1	8		
	УКУПАН КАПИТАЛ (од 113 до 115+117-116-118)	1	1	9	219.265	218.463
	УКУПНО ПАСИВА (112+119)	1	2	0	522.200	569.718
	ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (од 122 до 126)	1	2	1	37.183	20.640
90, односно 95	Послови у име и за рачун трећих лица	1	2	2		
91 (осим 911 и 916) односно 96 (осим 961 и 966)	Преузете будуће обавезе	1	2	3	34.341	16.637
911,916,932 одн. 961,966,982	Примљена јемства за обавезе	1	2	4	0	827
92, односно 97	Деривати	1	2	5		
93 (осим 932) односно 98 (осим 982)	Друге ванбилансне позиције	1	2	6	2.842	3.176

2.5. Коментар позиција Биланса стања

♦ Индекс билансне суме за 2008. годину износи 91,65 што значи да је билансна сума у 2008. години мања за 8,35% у односу на 2007. годину, са апсолутним износима у 2008. години од 522,2 милиона динара, а у 2007. години од 569,7 милиона динара.

♦ Готовина и готовински еквиваленти у 2008. години износе 68,7 милиона динара, док су у претходној години износили 60,8 милиона динара и показују раст за 11,3%. Просторна удаљеност пословних јединица од Трезора НБС и исплатних места, као и ризик транспорта готовог новца из пословних јединица према Трезору и обратно представљају простор за дневно праћење стања готовине у благајнама и Трезору и ефикасно полагање готовине на рачун Банке код Трезора НБС у Лепосавићу, Крагујевцу, Нишу и Београду. Највећу одговорност имају руководиоци пословних јединица и шефови служби Трезора и платног промета да ефикасно обезбеде готовину за велике исплате у пословним јединицама или да готовину из пословних јединица пренесу у Трезор и положи на жиро-рачун Банке ради остварења прихода који су од суштинске важности за пословање Банке.

♦ Трансакциони депозити у 2008. години износе 282,2 милиона динара и у односу на 2007. годину, када су износили 328,5 милиона динара, мањи су за 14%. Смањење депозита је први рефлекс кризе у финансијским односима и појачаног трошења сопствених средстава клијената.

Поглавље кредита, камата и исправке вредности се због значаја ове позиције посебно обрађује у наведеном поднаслову.

Правни аспект у оквиру проблематике наплате, инструмената обезбеђења кредита и камата, утужења и судских спорова је такође саставни део кредитне проблематике и због важности се посебно приказује.

Капитал, докапитализација и показатељи пословања који су саставни део Биланса стања, затим изношење акција Банке на ванберзанско тржиште и сређивање статуса акционара је поглавље у оквиру анализе проблематике Биланса стања.

2.6. Основна средства Банке

Конто	Н а з и в основног средства	Набавна вредност	Отписана вредност	Садашња вредност
33226	Опер. систем XP Windows	49.303,00	49.303,00	0,00
33220	Апликација за платни промет и Главна књига	3.813.000,00	3.813.000,00	0,00
33221	Софтвер за е-банкинг	1.377.028,14	1.011.078,20	365.949,94
33222	Windows Server 2003	106.889,12	71.278,92	35.610,20
33223	Софтвер за клиринг чекова	879.513,00	586.502,64	293.010,36
33224	Лиценца за Microsoft софтвер	1.433.868,23	573.547,30	860.320,93
33225	Лиценца за софтвер	1.538.130,00	154.653,51	1.383.476,49
3340	Аванси за нематер. улагања	5.528.290,20	-	5.528.290,20
I	УКУПНО:	14.726.021,69	6.259.363,57	8.466.658,12
34101	Управна зграда „Кристал“	9.829.464,50	638.915,20	9.190.549,30
34102	Зграда „Лидер“-Краљево	2.305.959,44	149.887,35	2.156.072,09
34104	Продавница „Коштана“-КМ	2.460.000,00	221.400,00	2.238.600,00
34105	Зграда ЗЗ „Рас“-Н.Пазар	2.159.785,09	140.386,05	2.019.399,04
34106	Пословни простор ПЈ Краљево	2.181.790,70	157.088,92	2.024.701,78
II	УКУПНО:	18.936.999,73	1.307.677,52	17.629.322,21
342001	Опрема за платни промет	1.743.564,13	1.469.868,89	273.695,24
342009	Компјутери и елек. опрема	11.591.160,14	7.985.530,42	3.605.629,72
342011	Рачунска опрема	123.738,10	70.476,94	53.261,16
342010	Клима уређаји	331.081,98	138.819,01	192.262,97

342029	Калкулатори и писаће машине	28.677,72	28.264,33	413,39
342049	Путничка возила	3.745.675,35	1.218.816,24	2.526.859,11
342059	ПТТ опрема	1.019.837,44	608.262,75	411.574,69
342060	Грејна тела	254.904,77	136.931,89	117.972,88
342061	Термо пећи	27.938,62	17.461,61	10.477,01
342079	Усисивачи	8.864,05	6.108,14	2.755,91
342080	Фотокопир апарати	387.939,19	330.910,39	57.028,80
342081	Фотокопир апарати нови	944.644,78	590.403,00	354.241,78
342091	Канцеларијске столице, намештај и опрема	1.554.028,96	992.619,69	561.409,27
342090	Остала опрема и металне касе	2.125.197,39	1.729.836,70	395.360,99
342092	Опрема за експлоат. базалта	4.733.590,50	3.076.833,85	1.656.756,66
3441	Основна средства у припреми	540.888,40	-	540.888,40
III	УКУПНО:	29.161.731,52	18.401.143,53	10.760.587,99
С В Е Г А I + II + III:		62.824.752,94	25.968.184,62	36.856.568,32

РБ	Основна средства	Набавна вредност	%	Отписана вредност	%	Садашња вредност	%
1	Софт. и лицен	14.726.021,69	23,44	6.259.363,57	24,10	8.466.658,12	22,97
2	Непокретности	18.936.999,73	30,14	1.307.677,52	5,04	17.629.322,21	47,83
3	Опрема	29.161.731,52	46,42	18.401.143,53	70,86	10.760.587,99	29,20
УКУПНО:		62.824.752,94	100	25.968.184,62	100	36.856.568,32	100

Стање набавне, отписане и садашње вредности основних средстава од значаја је за пословање Банке као и порекло њиховог настајања на подлози адекватне документације. Део основних средстава је Банка стекла из преузетих материјалних вредности и извршених хипотека, а што се односи на пословне односе пре 1999. године, односно за „Коштану“ и управну зграду „Кристал“ а.д. Лепосавић, затим објекте ЗЗ „Рас“-Нови Пазар и „Лидер“ д.о.о. Краљево који су стечени судским решењима. Основна средства у пословним зградама према садашњој вредности у укупним основним средствима Банке учествују са 47,8%, док компјутерска и остала опрема учествује са 29,2%, а софтвер, апликацијска решења и лиценце учествују са 22,9%. Највећи део опреме Банка је купила из сопствених наменских средстава амортизације за функцију платног промета. Циљ Банке је да основна средства у пословним зградама прода и новац врати у функцију. Изгледна је продаја пословног простора „Коштана“ у Косовској Митровици и пословног простора у Новом Пазару. Продаја је оглашавана и за пословну зграду „Лидер“ д.о.о. у Краљево и пословни простор „Кристала“-Лепосавић за шта ће се и даље улагати напори да се објекти продају и средства врате у функцију, што је посебна обавеза и задатак.

Пописна комисија је у складу са решењем Извршног одбора и одлуком Управног одбора Банке поступила, сачинила Извештај о попису који су разматрали ИО и УО и после одређених примедби у делу основних средстава, Годишњи попис за 2008. годину је усвојен.

III РИЗИК, ПЛАСМАНИ, КАМАТА И ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ

3.1. Пласмани Банке

♦ Стање укупних пласмана Банке на дан 31.12.2008. године износи 149,4 милиона динара. Од тога краткорочни кредити дати привреди износе 121,2 милиона динара, потрошачки кредити становништву и кредити за регистрацију возила 5,5 милиона динара, затим 16,2 милиона динара су дугорочни кредити привреди са каматом од 2% месечно и ануитетном месечном наплатом, стамбени кредити износе 4,7 милиона динара и дугорочног су карактера и 1,8 милиона динара су међубанкарски пласмани.

Укупна исправка вредности пласмана износи 21,1 милион динара, односно на дате кредите привреди износи 19,1 милион динара.

♦ Потраживања по основу ненаплаћене камате са преносом из ранијих година у 2008. годину износе 5,1 милиона динара. Исправка вредности ненаплаћене камате износи 2,8 милиона динара, па нето потраживање по основу камате износи 2,3 милиона динара.

Ако се има у виду висина исправке вредности кредита и камате у назначеним износима, и ако се пажљиво посматра ниже приказана табела о стању доспелих обавеза и исправке вредности по корисницима кредита и преузетих материјалних вредности од дужника са стањем на дан 31.12.2008. године, органи Банке, а пре свега овлашћени и одговорни запослени који извршавају послове одобравања кредита, прате доспећа и наплату главнице и камате, може се констатовати да је ризик од наплате исправке вредности кредита и камате крајње забрињавајући јер представља функцију банчиних средстава код дужника, затим недовољан рад одговорних и запослених радника и спору или недостајућу судску заштиту и недовољну координацију између кредитне и правне функције у Банци.

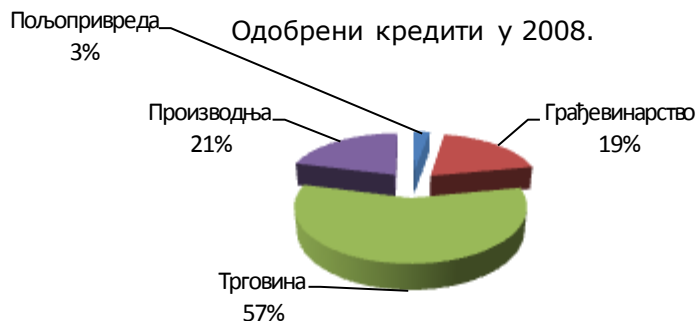
Служба за оцену бонитета и наплату потраживања има одговарајући резултат у завођењу више реда код прикупљања кредитне документације за одобравање кредита и ажурирања досијеа и инструмената обезбеђења, међутим, та Служба и правни сектор са руководиоцима пословних јединица преузимају потпуну одговорност за ефикасну наплату, активирање инструмената обезбеђења, утужења и већу бригу за интересе Банке, њене акционаре, клијенте и запослене раднике.

Кредити дати на Косову и Метохији због недостајуће судске заштите биће поново утужени код **ЕУЛЕКС** суда у Косовској Митровици и Грачаници, што произилази као **закључак** овог текста односно задатак Службе за оцену бонитета и наплату потраживања и сектора правних послова са роком до 31.03.2009. године и информацијом према органима Банке.

Оперативни ризик кредитних послова по свим основама је крајње забрињавајући јер преко исправке вредности главнице и камате и спорих судских поступака негативно утиче на резултат пословања Банке, представља потенцијално смањење капитала и свакако одговорност свих извршилаца пред органима Банке, што у суштини представља битан поремећај у пословању Банке и обавештавање надлежних органа.

♦ У 2008. години Кредитни одбор Банке је разматрао кредитне предлоге по захтевима клијената и одобрио 121 кредит у износу од 178,7 милиона динара.

Одобрени кредити по делатностима односе се на пласмане у пољопривреду 5,0 милиона динара, у грађевинарство 34,2 милиона динара, у различите врсте производње 37,5 милиона динара и у трговину 102,0 милиона динара.

У извештајном периоду Кредитни одбор је разматрао и одобрио 42 захтева за издавање динарских гаранција у укупном износу од 205,5 милиона динара различите рочности. Гаранције су биле плативе, авансне и чинидбене, а односе се на клијенте „Агропродукт“-Крагујевац, ЈП ЕПС „Косово“-Обилић, „Озринг“ д.о.о. Звечан, „Галич“-Лепосавић, „Винг“-Краљево, ЗЗ „Зубин Поток“-Зубин Поток, „Магистрала“ а.д. Београд и др.

3.2. Доспели пласмани и камата са исправком вредности

Стање доспелих пласмана на дан 31.12.2008. године износи 44,8 милиона динара, доспеле камате 3,1 милион динара, доспеле суспендоване камате 1,0 милион динара или укупно 48,9 милиона динара. Исправка вредности доспелих пласмана износи 21,3 милиона динара.

Доспели пласмани са каматом на Косову и Метохији износе 15,1 милион динара, а у Србији 33,8 милиона динара. За пласмане на Космету исправка вредности је 7,2 милиона динара, а у Србији 14,1 милиона динара.

♦ Највећа доспећа на Космету су код клијената „Пет-плус“-Грачаница у висини од 3,2 милиона динара (добијен је судски спор који ће се почев од фебруара 2009. године извршавати на терет зараде власника) и „Кристала“-Лепосавић у висини од 8,0 милиона динара (дужник преузима нове пословне потезе тако што је купио примарно дробилично постројење од Банке, обезбедио тржиште, располаже са пројектом за производњу производа од базалта-стаклена вуна и базалтна влакна, добио је наменски кредит од надлежног министарства, преузео је све мере да преостали ануитети не падају на терет Банке и затражио је од Банке да откупи 100 m² магацинског простора и 385 m² пословног простора управне зграде, као и да откупи секундарно дробилично постројење од Банке).

♦ У Србији највећа доспећа су код „Елите-плус“-Београд у висини од 9,3 милиона динара (кредит је продужен до 14.03.2009. године са ојачаним инструментима обезбеђења), затим доспео кредит „Технике Танкосић“-Крагујевац у износу од 5,5 милиона динара (текући рачун је блокиран, до сада је наплаћено 1,3 милиона динара), доспеће код „Риле мен“-Ниш од 1,0 милион динара од новембра 2008. године, затим доспеће од 1,5 милиона динара „Галант“-Краљево, доспеће код „Радоњић компани“ од 2,1 милиона динара (исти је утужен, очекује се судски поступак), затим „Коџић“-Београд има доспеће од 4,0 милиона динара (поднет захтев за продужење, уредно сервисира камату), доспеће „Винг“-Краљево од 3,0 милиона динара у целини је наплаћено у 2009. години, „Колектив-инжењеринг“-Краљево доспеће 780.000 динара (утужено, дужнику је поднета кривична пријава), „Теа“-Краљево са доспећем од 1,2 милиона динара (утужен, поднета је кривична пријава-поступак у току са реалним изгледима да Банка добије спор).

Табела у наставку приказује аналитику датог коментара.

РБ	Корисник кредита	Износ кредита	Камата	Суспенд. камата	Укупно	Исправка вредности
1.	Вучитрн-превоз	500.000,00	20.298,83	140.433,74	660.732,57	520.298,83
2.	ЗЗ Бањска	800.000,00	-	95.919,84	895.919,84	800.000,00
3.	Аутоелек. радња ЗВ	13.345,29	34.109,04	8.085,28	55.539,61	47.454,33
4.	Гвоздић-Звечан	13.580,90	-	-	13.580,90	13.580,90
5.	Арт галерија-Звечан	106.631,32	-	-	106.631,32	106.631,32
6.	Тренд-електрик ЗВ	-	38,52	-	38,52	-
7.	Ирена-К. Митровица	123.816,12	-	9.640,85	133.456,97	123.816,12
8.	Парсимонија-КМ	81.242,78	-	-	81.242,78	81.242,78
9.	Пет-плус-Грачаница	2.587.024,00	625.570,86	-	3.212.594,86	3.212.594,86
10.	Биговић-Лешак	95.800,00	20.107,93	-	115.907,93	115.907,93
11.	Кристал-Лепосавић	8.047.908,77	-	-	8.047.908,77	8.047.908,77
12.	Пролетер-Лепосавић	37.486,00	229.503,35	77.314,55	344.303,90	266.989,35
13.	Мокра Гора-З.Поток	300.000,00	78.021,15	36.457,12	414.478,27	378.317,95
14.	Бреза-експорт-ШТ	250.000,00	93.124,46	133.824,85	476.949,31	345.124,46
15.	Агротов-Прилужје	-	170,37	-	170,37	-
16.	Нешић-комерц КМ	349.000,00	10.356,44	-	359.356,44	-
17.	Фонтана-КМ	56.000,00	5.687,38	-	61.687,38	-
18.	СТР Мир-Лепосавић	160.000,00	3.200,00	-	163.200,00	-
19.	Софинини-Рашка	40.723,52	1.170,28	-	41.893,80	40.723,52
20.	Сува Руда-Рашка	122.000,00	57.428,93	-	179.428,93	179.428,93
21.	Теа-Краљево	1.000.000,00	247.784,84	-	1.247.784,84	1.247.784,84
22.	Транс-комерц-Чачак	200.000,00	-	47.941,11	247.941,11	200.000,00
23.	Сигма-Крагујевац	300.000,00	29.940,00	71.358,35	401.298,35	329.940,00
24.	Катарина-Краљево	37.487,81	1.387,05	5.895,93	44.770,79	38.874,86
25.	Еурофеде-Краљево	58.154,92	-	17.442,72	75.597,64	58.154,92
26.	Амађо-Краљево	99.834,37	-	-	99.834,37	-
27.	Колектив-Краљево	780.650,72	97.547,61	-	878.198,33	878.198,33

28.	Винг-Краљево	3.000.000,00	45.000,00	-	3.045.000,00	-
29.	Матарис-комерц-БГД	500.000,00	26.989,92	102.219,68	629.209,60	526.989,92
30.	Фермик-Београд	500.000,00	3.828,70	210.406,64	714.235,34	503.828,70
31.	Коџић-Београд	3.965.446,00	73.582,57	-	4.039.028,57	-
32.	Радоњић-компани-БГ	1.500.000,00	621.734,20	-	2.121.734,20	2.121.734,20
33.	Алком-Врање	269.363,00	53.346,08	47.291,60	370.000,68	322.709,08
34.	Стандард-Бољевац	775.836,87	-	-	775.836,87	775.836,87
35.	Топ спорт-Гњилане	7.180,26	764,39	-	7.944,65	7.180,26
36.	Бос пром-Ниш	16.926,35	2.090,56	-	19.016,91	16.926,35
37.	Вучко-Ниш	0,33	1.572,86	-	1.573,19	-
38.	Блам-Крагујевац	-	110,18	-	110,18	-
39.	ТВС Елкос-Краљево	40.000,00	1.135,95	-	41.135,95	-
40.	ЗТР Галант-Краљево	1.500.000,00	30.000,00	-	1.530.000,00	-
41.	СТР Бели Дрим-КВ	-	9.674,32	-	9.674,32	-
42.	Кобест-Младеновац	629.693,14	96.339,76	-	726.032,90	-
43.	Риле мен-Ниш	1.000.000,00	20.000,00	-	1.020.000,00	-
44.	ДИС комерц-Ниш	600.000,00	10.200,00	-	610.200,00	-
45.	Елите плус-Београд	9.190.000,00	186.200,75	-	9.376.200,75	-
46.	Техника Танкосић-КГ	5.182.460,61	344.260,01	-	5.526.720,62	-
С В Е Г А:		44.837.593,08	3.082.277,29	1.044.232,26	48.924.102,23	21.308.178,38

3.3. Преузете материјалне вредности од дужника

3.3.1. „Семетешко језеро“ о.д. Рашка у износу од 252.760,07 динара, дужник је утужен, а заказано је извршење од јемца Стругара „Вучковић“ о.д. Рашка на износ 360.000,00 динара.

3.3.2. „Бабреж“ о.д. Нови Пазар у износу од 708.247,79 динара, исти има судско извршење на износ од преко 1,2 милиона динара не непокретност-плац површине 0.33.00 ha и стамбена кућа које су процењене од овлашћених судских вештака за које се очекује извршење у најскорије време на износ од преко 1,37 милиона динара.

3.3.3. Жарко Цветковић у износу од 383.677,45 динара, за овај дуг Банка је преузела књиге које се налазе у ПЈ Лепосавић.

3.3.4. „Коџић“ д.о.о. Београд у износу од 1,8 милиона динара, Банка је преузела 100 комада кожних јакни чија је продаја у току. Продато је 56 јакни, а остало је још 44 или 792.000,00 динара.

3.3.5. Од „Кристала“ а.д. Лепосавић преузет је магацински простор од 100 m² у вредности од 3.000.000,00 динара, по Решењу Општинског суда Лепосавић.

С тим да „Кристал“ има приоритет у куповини наведеног пословног простора.

3.4. Приказ привредних спорова, парничних поступака, радних спорова, кривичних и прекршајних поступака

Правна служба је већину дужника наведених у табели утужила и за њих се воде судски спорови и извршења, и то:

3.4.1. Привредни спорови

РБ	Тужилац	Туженик	Назив суда Број предмета	Заступ. Банке	Предмет спора	Вредност спора	Тренутно стање спора	Процена о исходу спора
1	Банка	Стечајна маса „Сартид“ Смедерево	Трговински суд Београд XXXVI.П.бр. 10170/07	Небојша Доганџић	Утврђивање потражив.	907.022, динара са каматом од 30.07.2002.г. трош.пар.пос 94.526,22 дин са каматом од 04.11.2008.год.	Окончан првостепени поступак у корист Банке	Правосна жно окончање спора у корист банке

2	Банка	ДДОР Нови Сад „Јанковина“ д.о.о. Краљево „Трго-дука“ Краљево	Трговински суд Краљево VI П.бр.1200/07	Небојша Доганџић	Утврђивање ништавости уговора о асигнацији, исплата дуга	916.630,00 дин, са зак.каматом од 13.03.2007.г	Првостепено м пресудом одбијена тужба Банке, изјављена жалба	Усвајање жалбе и окончање спора у корист Банке
	Тужилац Противту ж.	Тужени противтужилац						
3	„б. мај“ д.о.о Краљево, Карађорђе ва бр.44/6	Банка	Трговински суд Краљево	Небојша Доганџић	Поништа угов. о јемсту- тужба.Испл. дуга противтужба	Тужбени захтев исплата износа од 327.289,68 дин. са каматом од 20.12.2003.г Против.туж.зах. исплата износа од 75.597,64 са зак.кам. од 31.07.2008.год	Првостепена пресуда укинута решењем Вишег трговинског суда, поступак у току	Окончање спора у корист Банке
	Поверила ц	Дужник						
4	Банка	АД „Кристал“ Лепосавић, ул.Индустијска зона бб И.бр.1873/08	Трговински суд Београд И.бр.1873/08	Небојша Доганџић	Наплата потраживањ извршење на акцијама дужника	3.537.014,26 динара са зак.зате.кам. од 04.11.2004.г.	Решењем је Банка као поверилац овлашћена да прода акције дужника на берзи	Продаја акције дуж.до краја калндар. 2008.год, за вредност 2.970.000
5	Банка	„Семетешко језеро“ о.д. Рашка, Чамагић Првослав и Милева Вучковић Радан и Дрган-Супње	Трговински суд Краљево Ив.597/06	Небојша Доганџић	Наплата потраживањ извршење на покретним стварима	374.427,63 са зак.затез.камато од 09.03.2006.год.	Извршна радња пописа и заплене	Наплата потражив ања до краја 2009.год
6	Банка	СТР „Сантос плус“ Врњачка Бања Богдановић Зорица, ул. Војводе Степе бр.10	Трговински суд Краљево Ив.бр.1830/05	Поступак иницира о Драгиша Касаловић наставио Небојша Доганџић	Наплата потраживањиз вршење на покретним стварима дужника	210.000,00 динара са зак.затез. кам. од 01.07.2005.год.	Извршна радња продаје заплењених драгоценост и дужника	Потраж. наплаћен о у претежно м износу Остатак дуга од 36.000,00 дин, биће наплаћен у току 2009.г у целости.
7	Банка	СУР Катарина Краљево Ћосовић Миодраг ул. Моша Пијаде бр.2/27	Трговински суд Краљево Ив.бр.2142/04	Небојша Доганџић	Наплата потраживањиз вршење на покретним стварима дужника	59.082,75 дин. зак. кам. од 1.07.2004.г	Извршна радња пописа и заплене	Неизвесн ост у наплати, због недоступн ости дужника
8	Банка	„Колектив инжењеринг“ Краљево Ратина б.б.	Трговински суд Краљево Ив.бр.10/08	Небојша Доганџић	Наплата потражив. извршење на покретним стварима дужника Скраћени изв.поступ.	1.221.000 дин. зак зат.кам. од 9.7.2007.године	Поступак код Вишег трг. суда по жалби на решење	Наплата потражив ања до краја 2009.год.
9	Банка	„Колектив инжењеринг“ Краљево Ратина б.б.	Трговински суд Краљ. Ив.бр1933/08	Дејан Бањац	Извршење на покрет. стварима дужника Скраћени изв.поступ.	312.000,00 са зак.зате.кам. 17.01.2008.год.	Заказана извршна радња пописа и заплене за 08.07.2009.	Наплата потражив ања до краја 2009.год.

10	Банка	„Јанковина“ д.о.о. Краљево, Трг Војске Југославије б.б.	Трговински суд Краљево Ив.бр.788/06 спојен са предметом Ив.2819/06	Дејан Бањац и Милош Попадић	Наплата потражив. извршење на покретним стварима дужника Скраћени изв.поступ.	1.202.698.00 дин. са зак. зат.кам.	Извршна радња преузимања досуђених ствари	Преузимање и отуђење Банци досуђене опреме као повериоцу
11	Банка	„Јанковина“ д.о.о. Краљево-Трг Војске Југославије б.б.	Општински суд Краљево Ив.3434/07	Небојша Доганџић	Скраћени изв.поступ. на непокр. дужника	1.247.785 дин са каматом од 31.05.2006.год.	Поступак по жалби у Окружном суду Краљево	Окончање извршног поступка и наплата потраж.
12	Банка	„Теа“ д.о.о. Краљево, Трг Војске Југославије б.б.	Трговински суд Краљево Ив.бр.787/06 здружен са предметом Ив.2818/06	Дејан Бањац и Милош Попадић	Наплата потражив. извршење на покретним стварима дужника Скраћени изв.поступ.	1.225.977 дин. са кам. од 28.02.2006. 1.224.318,02 са зак.камат од 31.05.2006.год.	Изјашњење дужника о имовини	Дужник нема имовину, наплата потражив. извршиће се на имовини јемца Јанковина
13	Банка	„Транскомерц Ђубовић“ д.о.о. Чачак	Трговински суд Чачак Ив.581/03	Небојша Доганџић	Извршење на покретним стварима дужника	243.980,00 са зак.зат.кам. од 17.06.2003.год.	Попис и заплена покретних ствари	Неизвесност у уплати, због недоступности дужника односно из разлога што дужник нема имовину
14	Банка	ИМТ „Стандард комерц“ Бољевац ул.Обилићева бр.23	Трговински суд Зајечар уступио предмет Општинском суду Бољевац као стварно надлежном	Небојша Доганџић	Извршење на непокретности ма дужника	850.866,87 са зак.затез. каматом од 14.06.2005.г	Решење о извршењу на покрет. стварима замењено решењем о извршењу на непокр. дужника	Наплата потраживања до краја 2009.год.
14	Банка	„Бабреж“ о.д. Нови Пазар, ул. Стевана Немање б.б. Пантовић Бранко	Општински суд Нови Пазар И.бр.987/04	Иницирао поступак Драгиша Касаловић преузео Небојша Доганџић	Извршење на непокретности дужника	1.038.810,32 динара са зак.зат.кам. од 01.10.2004.год.	Одрађено поновно вештачење вредности непокретности. Очекује се заказивање продаје	Наплата потраживања до краја 2009.год.
15	Банка	33 „Рас“ Нови Пазар Ул.Стевана Немање бр.2	Општински суд Нови Пазар И.бр.1338/07	Небојша Доганџић	Извршење на непокретности дужника	566.280,00 са зак.зат.кам. 01.11.2002.год и 65.175,00 са зак.зат.кам. 14.02.2006.год.	Процена вредности непокретности	Наплата потраживања до краја 2009.год.
16	Банка	„Радоњић компани“ Љиљана Радоњић ул.Индири Ганди бр.4	Четврти општински суд Београд	Небојша Доганџић	Извршење на покретним стварима дужника	1.894.913,27 дин. са зак.зат. од 03.12.2007.г	Одлучивање о предлогу за извршење	Наплата потражив. запленом покр. ствар и дужника
17	Банка	„Пет плус“ Грачаница, Веско Стојковић	Општински суд Приштина Ив.бр.16/08	Небојша Доганџић	Извршење на заради дужника	3.212.594,86 дин.са кам.од 2% мес. од 01.04.2008.г.	Спорвођење заплене зараде	Спровођење извршења

18	Банка	АД „Кристал“ Лепосавић Индустријска зона б.б.	Општински суд Лепосавић И.бр.37/06, И.бр.38/06, И.бр.39/06.	Небојша Доганџић	Извршење на непокретности дужника	3.455.750,00 са зак.каматом 01.03.2005.год, 1.760.975,00 дин са зак. зат.кам. од 01.01.2005. 3.537.014,26 дин са зак. зат.кам. од 01.01.2005.год.	Суд не поступа по предлозима за извршење	Због непоступа ња суда изјављена Уставном суду Србије Уставна жалба
19	Банка	АД „Кристал“ Лепосавић Индустријска зона б.б.	Општински суд Лепосавић, суд предмету није доделио судски број	Небојша Доганџић	Извршење на непокретности дужника- реализација хипотеке	12.000.000,00 дин.са годишњом каматом од 5% рачунајући од 01.10.2001.г. и валутном клаузулом	Суд не поступа по предлогу за извршење	Због непоступа ња суда изјављена Уставном суду Србије Уставна жалба
20	СТР „Метал“ Звечан, Краља Милутина 66	Банка	Трговински суд Приштина	Небојша Доганџић	Тужба за накнаду штете	170.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.12.2006.год	Првостеп. решењем одбачена тужба тужиоца, жалбени поступак код ВТС	Окончање спора у корист Банке
21	Банка Стечајни поверилац	Београдска банка а.д. Београд у стечају стечајни дужник	Трговински суд Београд	Небојша Доганџић	Стечајни поступак	Утврђено потраживање 52.000.000,00 дин. са зак. зат.кам. од 01.11.2000.год 14.968.533,13 дин. са зак. зат.кам. од 15.01.2002.год.	Поступак уновчења стечајне масе	Непознато када ће и ком проценту бити намирено потраж. из стечајне масе
22	Банка Стечајни поверилац	Беобанка а.д. Београд у стечају стечајни дужник	Трговински суд Београд	Небојша Доганџић	Стечајни поступак	Утврђено потраживање 2.250.000,00 са зак.зате.камато м од 04.01.2001.год	Поступак уновчења стечајне масе	Непознато када ће и ком проценту бити намирено потраж. из стечајне масе
23	Банка Стечајни поверилац	„Сува Руда“ Рашка Стечајни дужник	Трговински суд Краљево	Небојша Доганџић	Стечајни поступак	Утврђено потраживање 6.034.072,00 са зак.зате.каматом од 06.10.2006.год	Стечајна маса уновчена, очекује се завршетак одређених спорова дужника ради деобе стечајне масе	Непознато када ће и ком проценту бити намирено потраж. из стечајне масе
24	Банка	„Алком“ Врање	Трговински суд Лесковац	Вељко Вучевић	Окончан парнични поступак	156.646,02 са зак.зат.кам. од 27.04.2006.год	Припрема иницирања извршног поступка	Неизвесн от у наплати потражив ање из разлога што дужник нема имовину

3.4.2. Парнични поступци

РБ	Тужилац	Тужени	Назив суда и бр.предмета	Заступ. Банке	Предмет спора	Вредн спора	Тренутно стање спора	Процена заступника о исходу спора	Напомена
1	Банка	Јанковина д.о.о.Краљево Кадро Бјелић из Бача	Општински суд Краљево П.бр200 1/07	Небојша Доганџић	Утврђ.ниш .спор.о заснив.хи потеке	1.591.744,00 дин.	Главна расправа	Окончање спора у корист Банке	Пред. тужба под. је ради поништ. фикт. хипотеке на имов.банчиног дужника у контексту наплате банке
2	Банка	Бахри Хоџа из Приштине Ул. Скендербег бр.356	УНМИК суд Приштина П.1340/06 И.бр.128 2/07	Тужбу писао адв. Бојковић Милутин, а након тога преузео и преуредио тужбу Небојша Доганџић	Утврђ.ниш .уговора о купопродаји, предлог за одређ.приремене мере	1.000 еура	Чека се заказивање расправе	Окончање спора у корист банке	Спорост у раду УНМИК суда, упркос бројним ургенцијама предмет није заказан и није одлучено о прив.мери.
3	Радовановић Петар из Звечана Краља Милутина 66	Банка	Опш.суд Косовска Митровица П.бр.20/06	Небојша Доганџић	Тужба за исплату закупа	150 еура	Окончан првос. поступак у корист банке, одбачена тужба	Окончање спора у корист банке	Суд се није упуштао у оцену основ.туж.захтева због његове застарелости

3

3.4.3. Радни спорови

РБ	Тужилац	Тужени	Назив суда и бр.предмета	Заступник банке	Предмет спора	Вредн. спора	Тренутно стање спора	Процена заступника о исходу спора	Напомена
1	Секулић Снежана из Ниша	Банка	Општински суд Косовска Митровица	Небојша Доганџић	Исплата отпремнице	Није назначена вред. спора у тужби	Окончан првостепени поступак у корист банке	Окончање спора у корист банке	
2	Китић Слободан Краљево Јарчужак	Банка	Општински суд Косовска Митровица	Небојша Доганџић	Поништај решења о отказ. уговора о раду.	1.000,дин	Окончан првостепени поступак у корист банке	Окончање спора у корист банке	
3	Стоша Стошић Колективни центар Штрпце	Банка	Општински суд Косовска Митровица	Небојша Доганџић	Поништај решења о отказ.уговора о раду.	Није назначена вред. спора у тужби	Окончан првостепени поступак у корист банке	Окончање спора у корист банке	
4	Костић Драгомир из Лепосавића, ул.Доситеја Обрадовића 66	Банка	Општински суд Косовска Митровица	Небојша Доганџић	Поништај решења о отказ.уговора о раду.	Није назначена вред. спора у тужби	Чека се заказивање расправе	Окончање спора у корист банке	Тужба првобитно поднета Општинском суду Рашка који суд се огласио месно ненд. пред. Уступ. Општ. суду Кос.Митров.
5	Властимир Милатовић из Грачанице	Банка	Општински суд Косовска Митровица	Радомир Томић	Поништај решења о отказ.уговора о раду.	Није назначена вред. спора у тужби	Извођење доказа	Окончање спора у корист банке	Против банке је било покр. 80 истих тужби сви тужбени зах. су одбијени

Банка против одговорних лица дужника подноси и кривичне пријаве и води кривичне поступке у својству оштећеника односно оштећеног као супсидијарног тужиоца.

3.4.4. Кривични поступци

Р Б	Овлашћени тужилац	Окривљени одговорни	Оштећени	Назив суда	Назив дела стављеног на терет	Представник банке	Опис тренутног стања поступка	Очекивања заступник	Напомена
1	ОЈТ Краљево	Татјана Дукић из Краљево, ул.Хер.Марићића бр. оснивача и одговорно лице дужника банке ТЕА д.о.о.Краљево	Банка	Општински суд Краљево К.бр.447 /08	Ненаменско коришење кредита из чл.139 ст.2 КЗС	Небојша Доганџић	Главни претрес	Оглашавање окривљеном одговорном	По окончању крив.поступка банка ће заштету непосред. Утужити одговорно лице због привида правне личности
2	Банка као супсидијарни тужилац	Станковић Драган из Крагујевца, Складишни центар бб	Банка	Општински суд Крагујевац К.бр.840 /07	Злоупотреба службеног положаја из чл.354 ст.4 у вези са ст.1 КЗС	Небојша Доганџић	Окр. оглашен кривим и осуђен на 6 месеци затвора, условно на годину дана	Оглашавање окривљеном одговорном	По окончању крив.поступка банка ће заштету утужити одговорно лице због привида правне личности
3	Банка као супсидијарни тужилац	Љубиша и Бранка Бјелановић, оснивачи и одговорна лица дуж.банке Материс Комерц д.о.о. Београд	Банка	Општински суд Краљево К.бр.500 /08	Ненаменско коришење кредита из чл.139 ст.2 КЗС, преваре из чл.171 КЗС и крив.дело оштећ.повер из чл.138 КЗС	Радомир Томић	Очекивање заказивања главног претреса	Оглашавање окривљених кривим-одговорном	По окончању крив.поступка банка ће заштету непосред. утужити одговорно лице због привида правне личности
4	Банка као подносиоц кривичне пријаве	Ненад Драгојевић дир,дуж.банке ИМТ Стандард комерц Бољевац ул.Обилићева бр.23	Банка	ОЈТ БОљевац	Оштећење туђих права из чл.237 ст.2 КЗС	Небојша Доганџић	Преткткривични поступак	Подизање оптужнице ОЈТ Бољевац	По окончању крив.поступка банка ће заштету непосред. Утужити одговорно лице због привида правне личности
5	Банка као подносиоц кривичне пријаве	Љиљана Радоњић из Београда ул.Индири Ганди бр.4 оснивач и одговорно лице Радоњић Компани Д.о.о.Београ	Банка	Прво ОЈТ Београд	Издавање чека и коришћење платних картица без покрића из чл.228 ст.3 у вези са ст. 2 КЗС	Небојша Доганџић	Преткткривични поступак	Подизање оптужнице ОЈТ Београд	По окончању крив.поступка банка ће заштету непосред. Утужити одговорно лице због привида правне личности

6	ОЈТ Чачак	Милјојко Ћубовић из Чачка ул. Драгачевска бр. 57, осинивач и одговорно лице дужника банке Транс Комерц	Банка	Општински суд Чачак	Оштећење повериоца из чл. 237 КЗС	Небојша Доганџић	Окончан првостепени поступак окривљени оглашен кривим изречена казна затвора од 4. месеца	Правоснажно окончање потврђивањем првостепене пресуде	По окончању крив. поступка банка ће заштету непосред. Утужити одговорно лице због привада правне личности
7	ОЈТ Нови Пазар	Раденко Јоковић	Банка	Општински суд Нови Пазар Ки. 55/06	Превара из чл 171 КЗС	Небојша Доганџић	Истражни поступак	Подизање оптужнице	По окон. пос. утужити ради над. штет окрив.

3.4.5. Прекршајни поступци

РБ	Овлашћени тужилац	Окривљени-одговорни	Назив дела стављеног на терет	Представник банке	Опис тренутног стања поступка	Очекивања заступника	Исход поступка код окончаних поступка	Напомена
1	Министарство финансија-Девизни инспекторат	Банка, Радомир Томић, Дејан Бањац, Радован Глоговић	чл. 51 ст. 1 т. 37 ст. 2 Закона о девизном пословању.	Небојша Доганџић	Поступак окончан	Поступак окончан	Банка оглашена одговорном плаћена новчана казна од 10.000,00 дин, а одговорна лица по 1000,00 динара	Поступак окончан
2	Орган за прекршаје Рашка	Банка Богавац Предраг	чл. 223 ст. 2 закона о безбедности саобраћаја	Небојша Доганџић	Очекујемо заказивање главног претреса	Опомена или наступање застарелости поступка	Поступак у току	Без напомене

Поступци које Банка води код надлежних судова у просеку дуго трају и указују да је реално потребно уложити знатно више напора да се ризик одобравања кредита свеобухватно сагледа и да инструменти обезбеђења (хипотека, залога и јемство) морају да буду основно полазиште у одобравању кредита, тако да свако покретање поступка значи испадање ликвидних средстава на дужи период из функције.

Примера у смислу напред реченог има много, довољно је напоменути непоступање Општинског суда у Лепосавићу и држање предмета у фиокама, затим понашање дужника „Јанковина“ и „Теа“ из Краљева који су обавезе према добављачима задржали на текућим рачунима, а послове врше преко другог предузећа, па у том смислу обраћања Тужилаштву и судовима још не дају резултат у смислу повраћаја потраживања које је доспело још јуна 2005. Године.

Слично је и са спором који се води пред судом у Зајечару против „Стандард-комерц“ из Бољевца, затим спор са „Транс-комерц Ћубовић“ из Чачака, спор са „Сигма“-Крагујевац који је после више година тек недавно окончан тако што је дужник оглашен кривим, међутим, спор се наставља, а када ће се повратити средства велико је питање.

Извршни поступак носи са собом бројне тешкоће зато што су судски рокови сувише дуги, а сам извршни поступак прате бројне слабости присуства на лицу места, као и олако толерисање дужнику који пописану робу продаје и новац задржава за себе.

Судски спорови које Банка води немају своје појединачне предмете, па је наложено да се предмети комплетирају и чувају у Банци.

Основни уговор о кредиту је био тако конципиран да су инструменти обезбеђења били на периферији, па се ишло дотле да је приликом попуњавања Уговора из Одлуке о кредиту члан Уговора који дефинише инструменте обезбеђења био брисан.

Хипотека, залога и јемство су битан интерес Банке, међутим, дешавало се да хипотека није уписана у катастар, затим покушај да Банка призна високу цену робе која се ставља у закуп, а јемство се све мање упражњава.

Један број дужника је отворено подлегао превари, као што је „Радоњић-компани“-Београд, затим „Пет плус“ Грачаница, 33 „Бањска“, СУР „Мокра Гора“, „Стандард-комерц“ Бољевац и „Колектив инжењеринг“-Краљево. Инсистирање да се поднесу кривичне пријаве или се не извршава или се одуговлачи, тако да закаснела радња углавном остаје без ефеката.

Банка има примедби на рад Трговинског суда Београд у предмету спора са Фондом за развој, утисак је да је судећи судија подлегао одговарајућим притисцима који су се пренели на више судске инстанце и за сада Банка и даље трпи штету.

Бројна указивања у вези с тим и притужбе на рад нису имале никакав ефекат сем одговора да је банчин допис упућен надлежном суду и да се очекује одговор, да ће Банка потом бити обавештена, што је опет на дугом штапу и такви одговори нису делотворни.

У последње време конституисан је институт уставне жалбе код Уставног суда Србије. Банка је такав институт искористила као подлогу за накнаду штете због непоступања суда и за понављање поступка.

Правни сектор Банке је одговоран за законит рад. Међутим, најодговорнији је за благовремено поступање и искључиво рад у функцији очувања интереса Банке са обавезом сталног праћења и ажурирања судских предмета, затим праћења извршног поступка, конкретног прибављања инструмената обезбеђења, благовременог активирања инструмената обезбеђења и утужења са предлогом претходне блокаде текућег рачуна дужника, са обавезом да пред Извршним одбором Банке писмено информише о правној проблематици спорова, затим да стално анализира Уговор о кредиту и ојачава његове полуге у смислу смањења оперативног ризика на најмању могућу меру, јер уколико средства Банке испадну из функције и функционишу код дужника на дужи рок, онда правни сектор не пружа оно што се од њега очекује, па је ово поглавље нужан **закључак** који обавезује одговорне запослене раднике да се овом проблематиком потпуно озбиљније баве у односу на досадашње поступање.

IV ПЛАТНИ ПРОМЕТ И ЛИКВИДНОСТ БАНКЕ

4.1. Рад Службе за платни промет

Послови Службе за платни промет су дефинисани Законом о рачуноводству и Законом о платном промету и свакодневном сарадњом са Народном банком Србије кроз благовремено извештавање електронским путем, сарадњом са клијентима и информатичком кућом на одржавању система платног промета и службама и пословним јединицама Банке у праћењу стања готовог новца у благајнама и Трезору.

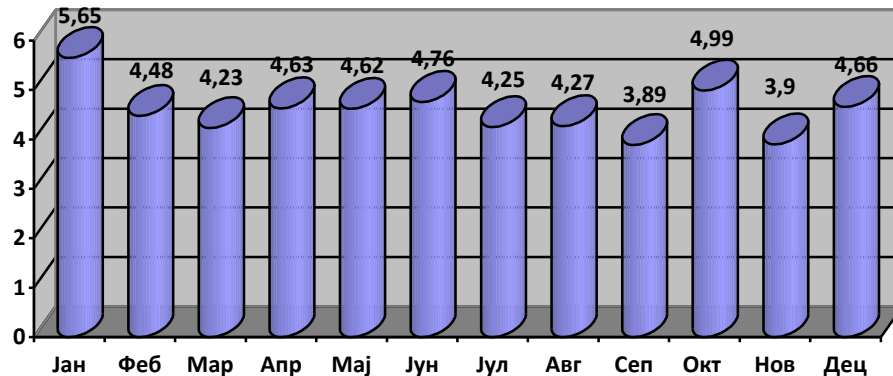
Служба посебно прати ликвидност Банке, обавезну резерву, референтну каматну стопу, стања готовог новца по благајнама и Трезору, затим прати и извршава блокаде текућих рачуна дужника, извршења блокаде и друге послове који примењују инструменте обезбеђења ради наплате потраживања и који се извршавају на терет Банке.

Висина обрачунате обавезне резерве је у складу са Одлуком о обавезној резерви коју Банка обрачунава, а обрачунава се по стопи од 10% на динарску основицу и по стопи од 45% на девизну основицу.

Монетарни одбор НБС утврђује висину референтне каматне стопе која у поступку спровођења монетарне политике има сигнализирајућу улогу каматне стопе и улогу полазне каматне стопе. Кретање референтне каматне стопе регулише обим новчане масе у функцији и њена висина на дан 31.12.2008. године је износила 17,75%, да би се у 2009. години смањила на 16,5%.

Банка никада није била у обавезној резерви, нити у блокади или минусу. Клијенти су располагали својим средствима без ограничења и увек су исказивали задовољство ефикасним радом Банке.

Просечан показатељ ликвидности Банке у 2008. години је 4,53. У доњој табели приказујемо кретање показатеља по месецима у 2008. години.

У том контексту Банка током 2008. године успешно одржава ликвидност ради несметаног располагања средствима клијената и остварује скромне приходе, што је посебна обавеза и напор Службе јер се све доводи до нивоа обрачунате обавезне резерве. Ликвидност даље значи да Банка у ограниченим расположивим средствима увек и благовремено одговара свим својим обавезама из текућег пословања и дневних потреба клијената.

Просечно стање жиро-рачуна Банке износи 39,3 милиона динара у 2008. години, док је у 2007. години износило 27,1 милиона динара, што је за 45% увећано у 2008. години.

Служба за информационе технологије и Служба за трезор и благајничко пословање су саставни део заокруженог механизма платног промета Банке којим се извршава, одржава и прибављају новчана средства из благајни и Трезора за ефикасну функцију платног промета.

Служба за ИТ је у 2008. години означила значајан резултат од интереса за пословање Банке, како у одржавању постојећег система у платном промету и пословним јединицама и сталном сарадњом са информатичком кућом „С&Т“ у вези с тим, тако и у прибављању и избору апликација које су биле од суштинске важности за примену одлука НБС. Уз то, Служба је значајно допринела обуци запослених у савладавању нових апликацијских решења, пре свега у функцији новог Контног плана и УССПО-а, што је Банку уврстило у ред да осавремени функцију платног промета и одржи свој дотадашњи однос са клијентима. Служба је значајно водила бригу о благовременој замени дотрајале опреме и вршила рационалне набавке преко информатичке куће „С&Т“-Београд и преко прометне куће „ПЦ дил“-Краљево са којом је успостављена позитивна сарадња у обрачунавању ПДВ-а према прописима који важе за простор Косова и Метохије. Служба је значајно допринела евидентирању и задужењима са опремом на личност запосленог у пословним јединицама, што је од велике важности за бригу и чување опреме. Израђен је план набавке нове и замене опреме која је дотрајала.

Из Службе се достављају дневни, декадни, месечни и тромесечни извештаји Народној банци Србије сходно њеним упутствима о електронској достави података, као и дневно извештавање према Пореској управи о укупним исплатама са шалтера пословних јединица.

Битно је напоменути податак да се спроводи законска обавеза електронског обавештавања Управе за спречавање прања новца о новчаним трансакцијама које прелазе износ од 15.000 € у динарској противвредности на основу пријава из пословних јединица Банке. Такође Управа често упућује захтеве за доставу података о лицима која подлежу контроли пословања преко динарских и девизних текућих рачуна. У свим случајевима задужено овлашћено и одговорно лице за ове послове исте обавља благовремено, савесно и одговорно.

Служба за трезор и благајничко пословање свакодневно у току пословне године извршава прикупљање готовог новца из пословних јединица у Србији и са Космета за потребе Трезора Банке ради великих исплата према ЕПС-у и другим корисницима.

Наглашава се тежина посла, због просторне удаљности пословних јединица, која значи прикупити новац, транспортовати новац до Трезора у Звечану и одатле доставити га до пословних јединица у Штрпцу, Прилужју и Грачаници, а затим и исплате које се врше у Косовској Митровици, Зубином Потоку и Лепосавићу. Такође подизање готовог новца из Трезора у Лепосавићу и допрема до Звечана је посебно тешка и одговорна и у протеклим годинама до данас ефикасно функционише.

Истовремено Служба готов новац изнад благајничког максимума прикупља од пословних јединица и полаже на жиро-рачун Банке код Трезора НБС у Лепосавићу, Београду, Крагујевцу и Нишу. Према извештају Службе за трезор и благајничко пословање подигнута је готовина из Трезора НБС у Лепосавићу и Београду за свега 180,0 милиона динара, док је Банка вршила исплате сопственим готовим новцем неколико пута већом сумом упоређујући је са новцем из Трезора.

4.2. Преглед кретања депозита, накнада, провизија и броја налога по месецима у 2008. години

2008	Просечни депозити у 000 дин.	Накнаде у ПП	Провизија	Број налога
Јануар	316.774	923.200	178.979	24.452
Фебруар	308.690	1.092.119	90.319	26.423
Март	315.777	1.030.301	273.792	26.742
Април	333.473	1.113.868	269.257	26.479
Мај	335.336	1.224.685	177.300	29.931
Јун	332.935	1.173.922	579.874	29.668
Јул	351.799	1.314.371	557.398	29.782
Август	354.875	1.220.433	321.099	26.554
Септембар	356.386	1.211.751	1.032.592	27.731
Октобар	374.239	1.200.763	361.396	28.486
Новембар	354.306	1.137.299	646.740	24.802
Децембар	323.893	1.669.849	715.740	30.471
Укупно:	339.114	14.312.561	5.204.486	331.521

Депозитна средства показују раст у односу на 2007. годину за 78%. Накнаде за банкарске услуге у 2008. години веће су за 19% од остварених накнада у претходној години. Провизија такође показују адекватан раст.

Број налога у платном промету показује пад у односу на 2007. годину када је било извршено 347.679 налога, односно за око 5%. Иначе, број налога у пословним јединицама је недовољан из чега произилази **обавеза** руководиоца пословних јединица да обим посла по основу броја налога прилагоде што је могуће више према броју запослених у ПЈ.

Потребно је нагласити велико ангажовање запослених на пословима благајни и Трезора, да послове врше одговорно при чему се максимално води рачуна о односу према клијентима и бриги, чувању и транспорту готовог новца.

У 2008. години отворено је 799 нових текућих рачуна клијентима, од тога 178 се односи на права лица, а 621 на рачуне физичких лица, где је такође забележен раст у односу на 2007. годину од 31%.

Из напред реченог обавезе запослених у Служби за платни промет, Служби за ИТ и Служби за трезор и благајничко пословање је да међусобно дневно координирају и тиме обезбеђују стабилну функцију палтног промета и ефикасног трезорског и благајничког пословања у складу са законом и интересима Банке, уз сарадњу са руководиоцима пословних јединица и благовремено и тачно извештавање према Народној банци Србије, сарадњу са информатичком кућом „С&Т“ ради функције хардвера и софтвера и сарадњу и одговорност на прикупљању готовог новца ради исплата и одговорног преноса готовине, а све у циљу законитог пословања на КиМ и у Србији, што је заокружена и целовита функција платног промета.

V РАД ПОСЛОВНИХ ЈЕДИНИЦА БАНКЕ

5.1 Преглед рада пословних јединица за период 01.01. - 31.12.2008. године

РБ	Пословна јединица	Број налога	%	Број тек. рач.	Депозити по виђењу	%	Приходи	%	Расходи	%	Добит Губитак
1	Звечан	24.896	7,5	62	7.159.000	10,1	2.670.999,24	6,1	3.565.477,00	10,0	- 894.477,76
2	К. Митровица	18.058	5,4	58	11.022.000	15,5	2.362.428,66	5,4	3.314.601,00	9,3	- 952.172,34
3	Грачаница	48.849	14,7	267	9.793.000	13,8	3.375.871,19	7,7	4.334.678,00	12,2	- 958.806,81
4	Лепосавић	20.954	6,3	40	10.716.000	15,0	2.501.591,97	5,7	1.612.321,00	4,5	889.270,97
5	З. Поток	5.793	1,8	11	1.502.000	2,1	629.297,35	1,4	1.198.323,00	3,4	- 569.025,65
6	Штрпце	10.729	3,2	42	6.837.000	9,6	1.341.174,82	3,0	2.119.982,00	5,9	- 778.807,18
7	Прилужје	4.337	1,3	21	992.000	1,4	1.041.497,98	2,4	599.223,00	1,7	442.274,98
8	Кусце	5.571	1,7	12	1.833.000	2,6	221.520,69	0,5	840.587,00	2,3	- 619.066,31
9	Рашка	5.513	1,7	102	800.000	1,1	523.535,96	1,2	1.451.608,00	4,1	- 928.072,04
10	Краљево	22.209	6,7	32	3.353.000	4,7	3.732.145,39	8,5	2.774.856,00	7,8	957.289,39
11	Београд	38.786	11,7	13	5.846.000	8,2	10.328.325,53	23,6	5.983.004,00	16,7	4.345.321,53
12	Ниш	33.043	10,0	35	2.337.000	3,3	2.486.786,31	5,7	2.835.973,00	7,9	- 349.186,69
13	Крагујевац	61.686	18,6	81	3.830.000	5,4	5.108.771,70	11,6	3.232.732,00	9,1	1.876.039,70
14	Чачак	31.097	9,4	23	5.212.000	7,3	7.528.195,93	17,2	1.836.741,00	5,1	5.691.454,93
	УКУПНО:	331.521	100	799	71.232.000	100	43.852.142,72	100	35.700.106,00	100	8.152.036,72

На основу Закључка Управног одбора Банке о усвајању Извештаја о пословању Банке за период 01.01.-30.09.2008. године утврђено је да се рад пословних јединица прати и анализира на бази стања са 31.12.2008. године, што ће после анализе стања представљати основу за могуће довођење у склад пословања сходно Статуту да су пословне јединице профитни центри.

Осам пословних јединица је у 2008. години пословало са губитком, и то: Грачаница, Косовска Митровица, Рашка, Звечан, Штрпце, Кусце, Зубин Поток и Ниш. Мере које ће се предузимати су упућивање дела запослених на принудни одмор по предлогу руководиоца ПЈ, што ће бити посебна обавеза руководиоца у тим ПЈ да прибаве приходе који ће накнадити створене расходе у посматраном месецу. Уколико се не остваре приходи приступиће се укидању неких пословних јединица и распоређивању радника у друге пословне јединице у складу са Законом о раду до прописане удаљености од места становања.

Са овим активностима отпочеће се почетком марта текуће године, што је задатак надлежне службе.

Позитивно пословање исказало је шест пословних јединица од којих Чачак, Београд, Крагујевац, Лепосавић, Прилужје и Краљево.

Посебно наглашавамо висок пословни успех у Пословној јединици Чачак.

Такође се наглашава да пословне јединице уведу и примене највеће мере свих видова штедње и смањења трошкова пословања и да о томе обавештавају Извршни одбор.

5.2. Преглед кретања главнице и камате за период 01.01. - 31.12.2008. године

у 000 динара

ПОСЛОВНА ЈЕДИНИЦА	СТАЊЕ КРЕДИТА (ГЛАВНИЦА)				СТАЊЕ КАМАТЕ			
	Стање 01.01.08	Одобрено у 2008.	Наплаћено у 2008.	Стање 31.12.08.	Стање 31.12.07.	Обрач. у 2008.	Наплаћ. у 2008.	Стање 31.12.08.
Седиште Банке	8.105	73.693	69.783	12.015	1.880	32.135	33.363	652
Звечан	11.071	23.500	18.316	16.255	162	1.615	1.559	218
К. Митровица	1.466	1.000	1.856	610	42	294	320	16
Грачаница	2.657	3.500	2.070	4.087	400	622	355	667

Лепосавић	8.760	10.084	9.760	9.084	406	764	915	255
Зубин Поток	556	0	256	300	93	5	11	87
Штрпце	652	-	400	252	137	156	200	93
Прилужје	500	-	500	0	5	39	44	0
Рашка	422	500	259	663	64	80	78	66
Краљево	6.412	16.520	7.830	15.102	360	2.258	1.929	689
Београд	18.695	31.400	16.476	33.619	738	4.288	3.897	1.129
Ниш	8.548	4.850	8.729	4.669	200	1.000	1.030	170
Мељак	2.833	2.850	3.683	2.000	59	476	499	36
Крагујевац	3.242	24.400	15.349	12.293	73	1.819	1.651	241
Чачак	14.297	59.090	34.802	38.585	276	5.178	4.746	708
УКУПНО:	88.216	251.387	190.069	149.534	4.895	50.729	50.597	5.027

Из приложене табеле се види да се значајна кредитна активност одвија у пословним јединицама и да је обавеза руководиоца да усредсреде највеће напоре на прибављању солвентних клијената, да кредитни захтеви буду у складу са процедурама и обавезом прибављања квалитетних инструмената обезбеђења, да прате наплату камате и доспеће главнице, да уложе велике напоре у наплати главнице и да свакодневно сарађују са Службом за оцену бонитета и наплату потраживања.

Обрачуната камата према Билансу успеха за 2008. годину износи 50,4 милиона динара, док је наплаћена камата према извештају Службе 49,6 милиона динара. Међутим, пренета ненаплаћена камата из 2007. у 2008. годину износи 4,8 милиона динара, тако да са обрачуном каматом у 2008. години износи 55,6 милиона динара која када се подели са стањем наплаћене камате из 2008. године од 50,6 милиона динара добија се проценат наплате од 91%.

Наплатни задатак по основу стања ненаплаћене камате на дан 31.12.2008. године је 5,0 милиона динара. Предлог закључка је да Служба за оцену бонитета и наплату потраживања, сектор правних послова и руководиоци пословних јединица месечно извештавају о резултатима наплате у редовном и кроз поступак утужења.

У извршавању својих обавеза према захтевима клијената за кредите или другим захтевима руководиоци пословних јединица Банке су дужни да у сталној сарадњи са Службом за оцену бонитета и наплату потраживања прибаве и комплетирају прописану документацију у складу са процедурама и да посебну пажњу посвете инструментима обезбеђења и наплати потраживања (главница и камата) писменим предлозима за блокаду текућих рачуна дужника и активирању хипотека, залога и подношењу пријава.

Пословне јединице су обавезне да највеће напоре усмере на повећање броја клијената и броја налога у платном промету.

VI ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

У структури девизних послова извршење се односи на македонске и хрватске пензије, дознаке правних лица, Western Union и друге мање послове чији је укупан обим 1,6 милиона евра, док су приливи у америчким доларима и швајцарским франкама достигли одговарајуће износе од 117.151,65 USD и 141.830 CHF.

Плаћања са рачуна клијената износила су 1,3 милиона евра.

Мењачки послови откупа и продаје ефикасније кретали су се у границама расположивих девизних средстава, с тим што је продаја незнатно била већа.

Остварени приходи од провизија су 1,3 милиона динара, остварени расходи су 63,6 хиљада динара, тако да је позитивна разлика прихода над расходима исказана у износу од 1,27 милиона динара.

Обрачунате су негативне курсне разлике од 5,0 милиона динара и позитивне од 5,8 милиона динара, па је потребно да се у Служби за девизно пословање појача праћење курса и иницира прилагођавање банчиног курса према стању на Међубанкарском тржишту девиза и код мењача.

У складу са законом вршен је обрачун обавезне девизне резерве.

VII ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА, КАПИТАЛ, ТРГОВАЊЕ АКЦИЈАМА НА БЕРЗИ И ДОКАПИТАЛИЗАЦИЈА

7.1. Показатељи пословања

У доњој табели приказујемо испуњење регулаторних захтева које се мери кроз прописане показатеље пословања који на дан 31.12.2008. године износе:

Показатељи пословања	Прописана вредност	Остварена вредност 31.12.2007.	Остварена вредност 31.12.2008.
Адекватност капитала	мин.12%	87,85%	61,36%
Улагање Банке	макс. 60%	73,62%	71,85%
Изложеност према лицима повезаним са Банком	макс. 20%	1,94%	2,43%
Збир великих изложености Банке	макс. 400%	61,11%	60,53%
Просечни месечни показатељи ликвидности:			
- у првом месецу извештајног периода	мин. 1,00	4,16	4,99
- у другом месецу извештајног периода	мин. 1,00	3,99	3,90
- у трећем месецу извештајног периода	мин. 1,00	3,90	4,66
Показатељ девизног ризика	макс. 10%	1,4%	0,09%

Банка је све показатеље остварила у границама прописаних, изузев показатеља *Улагање Банке*.

7.2. Адекватност капитала

У складу са прописима, банке су у обавези да показатељ адекватности капитала одржавају тако да не буде мањи од 12% у односу на ризиком пондерисану активу.

Банка је остварила показатељ адекватности капитала од 61,36%. Упоредом са показатељем оствареним на крају претходне године уочава се пад који је настао као резултат примене нове Одлуке о адекватности капитала, којом је предвиђен нови начин обрачуна, који је ригорознији јер се добија као однос капитала банке и збира активе пондерисане кредитним ризиком, капиталног захтева за девизни ризик који је помножен реципрочном вредношћу показатеља адекватности капитала и капиталним захтевима у вези са осталим тржишним ризицима (ценовни ризик, ризик измирења/испоруке и ризик друге уговорне стране) који су помножени реципрочном вредношћу адекватности капитала.

7.3. Капитал

По дефиницији из Одлуке НБС о адекватности капитала, капитал чини збир основног капитала, допунског капитала I и допунског капитала II, умањен за збир дефинисаних одбитних ставки. Банка је дужна да у свом пословању обезбеди да висина њеног капитала никада не буде мања од динарске противвредности износа од 10,0 милиона евра, према званичном средњем курсу.

На дан 31.12.2008. године висина капитала Банке износи 196,3 милиона динара, односно 2,08 милиона евра и његову структуру чине:

(у 000 динара)

РБ	НАЗИВ ПОЗИЦИЈЕ	ИЗНОС
1.	Основни капитал (1.1. + 1.2. - 1.3.)	205.725
1.1.	Углађени део капитала по основу обичних акција	208.720
1.2.	Резерве из добити	5.472
1.3.	Нематеријална улагања	8.467
2.	Допунског капитала I (Резерва за опште банкарске ризике)	1.504
3.	Износ посебне резерве за процењене губитке који недостаје	10.929
	Капитал (1 + 2 - 3)	196.300

7.4. Трговање акцијама Банке на Берзи

Дана 30.04.2008. године Београдска берза а.д. Београд, а на захтев Банке, донела је Одлуку о укључивању 208.720 комада акција Банке на ванберзанско тржиште акција, по номиналној вредности од 1.000,00 динара по акцији, обрачунској вредности од 1.047,00 динара по акцији и додељеној ознаци (симболу) акције КМБЗ.

Прво трговање акцијама Банке на ванберзанском тржишту Београдске берзе а.д. Београд обављено је 08.05.2008. године.

У Мају је остварен највећи обим трговања од 8.783 комада акција по цени од 1.047,00 динара по акцији.

У Јуну месецу остварен је обим трговања од 2.153 комада акција по цени акције од 1.047,00 динара, 2 комада акција по цени од 1.000,00 динара по акцији и 100 комада акција по цени од 900,00 динара када је и покушано са обарањем цена акција.

У Јулу обим трговања је опао на свега 2 комада акција по цени од 1.047,00 динара по акцији и 1 комад по цени од 1.256,00 динара.

У периоду од 07.07. до 30.12.2008. године није било трговања акцијама Банке.

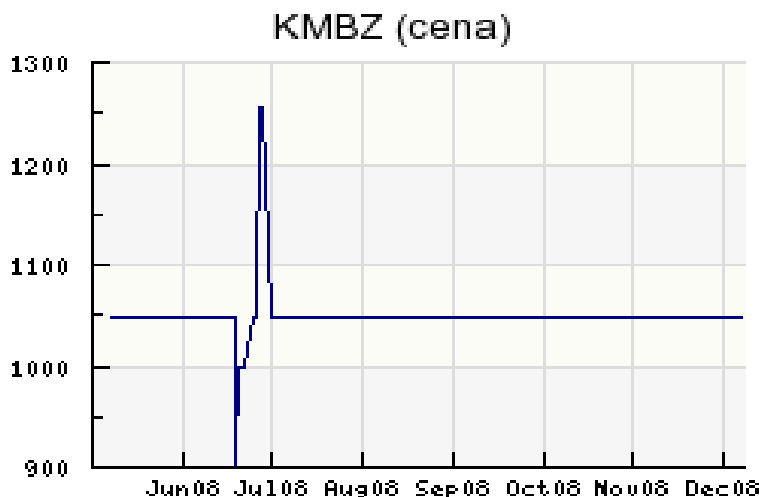
У Децембру је остварен обим трговања од 3.087 комада акција по цени од 1.047,00 динара по акцији.

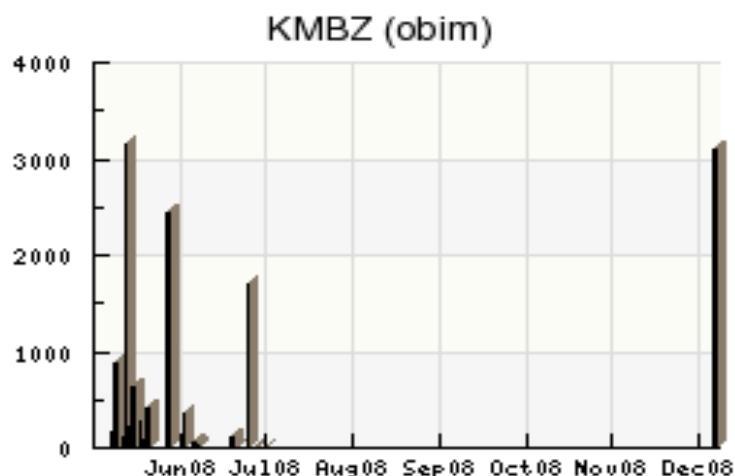
У припреми за изношење акција на Берзу представници Банке су код акционара са Косова и Метохије наишли на бројне проблеме сттусног карактера које је требало отклонити и сносити одговарајуће трошкове како би акционари могли несметано да тргују својим акцијама.

Такође чланице ПКБ са Космета имају и даље озбиљан проблем изношења својих акција на Берзу, зато што је ПКБ у поступку приватизације код Агенције за приватизацију, па ни ПКБ ни Агенција нису узеле у обзир имовину чланица ПКБ-а са КиМ, што у садашњем и у наредном периоду представља озбиљно ограничење за изношење акција на Берзу.

Уз то, код тих акционара постоји статусно-организациони проблем конституисања органа управљања и руковођења код чланица ПКБ-а са КиМ.

У наставку приказујемо дијаграме кретања обима и цена трговања за 2008. годину.

У 2008. години укупан промет акција Банке на ванберзанском тржишту остварен је од 14.127 комада акција. Највиша цена по којој се трговало је 1.256,00 динара, а најнижа цена 900,00 динара по акцији.

У наредном периоду је потребно статусно решавање и потпуна припремљеност свих акционара за трговањем акцијама, обзиром да је поступак докапитализације Банке у фази сталних преговора са изгледом да се исти позитивно окончају.

7.5. Докапитализација

Докапитализација Банке је стални задатак и прва одредница пословне политике Банке од периода када је Банка изместила седиште из Приштине у Звечан. Било је више заинтересованих партнера који су показивали интересовање да Банку докапитализују. Чак је и у неким случајевима урађен Due Diligence извештај, што је указивало да се тај посао озбиљно приводи крају. Међутим, увек је неки политички догађај на Косову и Метохији стварао негативно расположење на свим нивоима од којих је зависила докапитализација Банке.

У 2008. години Банка је имала два партнера. Један је упутио писмо о намерама Народној банци Србије, Привредној комори Србије и Банци са наглашеним намерама да жели да докапитализује Банку, међутим, када су се јавили први знаци економске кризе дошло је до губитка вредности имовине свих банака и групација, тако да се оба немера одложила за неко друго време. О свему је наравно била упозната НБС.

Други партнер је такође одустао због економске кризе са остављеном могућношћу да испуни све обавезе из договора који су текли када се постављао начин решења докапитализације Банке.

Нова финансијска групација је током децембра прошле године показала интересовање за докапитализацију Банке, у том смислу је прикупила сву потребну документацију од Банке, завршила Due Diligence извештај и очекује се коначни расплет током марта и априла 2009. године у смислу да ли ће се извршити докапитализација Банке или не.

Имовина Банке на Косову и Метохији, као и потраживања Банке од Агенције за осигурање депозита, реално потврђују да Банка располаже имовином која са трајним улогом у РМХК „Трепча“-Звечан представља квалитетан потенцијал за инвеститоре да се коначно одреде за додатна улагања у докапитализацију Банке и да приступе на тржиште које нуди разноврсан квалитет банкарских послова.

VIII UPRAVLJAЊE RИЗИЦИМА

Од 01.07.2008. године ступиле су на снагу нове одлуке НБС о управљању ризицима, управљању ризиком ликвидности и адекватности капитала. Банка је усвојила нове акте који се односе на идентификовање, мерење, процену и управљање ризицима, полазећи у њиховом дефинисању од своје величине, организационе структуре, обима активности и врста послова које обавља.

За сваки дефинисани ризик из Одлуке НБС Банка је усвојила појединачна акта којима су утврђени критеријуми за идентификовање, мерење и процену ризика којима је Банка изложена у свом пословању, као и за управљање тим ризицима, укључујући и начин израчунавања појединачних показатеља пословања Банке у вези са управљањем ризицима и ограничењима која се односе на те ризике.

Банка идентификује, мери и процењује ризике којима је изложена у свом пословању и управља тим ризицима у складу са Законом о банкама, другим прописима и својим актима.

8.1. Ризик ликвидности

Праћење и континуирано управљање ликвидношћу Банка спроводи:

- ♦ планирањем прилива и одлива новчаних средстава,
- ♦ утврђивањем, праћењем и мерењем показатеља ликвидности на дневној основи,
- ♦ мерењем и праћењем ликвидности за сваку валуту значајну за укупну ликвидност Банке,
- ♦ праћењем усклађености пословања са успостављеним лимитима Банке за управљање ризиком ликвидности,
- ♦ анализом кретања и процене стабилности депозита,
- ♦ планирањем мера за случај настанка непредвиђених догађаја,
- ♦ изразом извештаја за потребе органа Банке.

Поступајући у складу са дефинисаним процедурама за идентификовање, мерење и процену ризика ликвидности, менаџмент Банке је управљао тим ризиком на задовољавајући начин, обзиром да је просечан месечни показатељ ликвидности за три месеца последњег квартала 2008. године 4,52 што је изнад прописаног од 1,0 и при чињеници да је на крају трећег квартала дошло до повлачења депозитних средстава у износу од 126,0 милиона динара, што није битније угрозило ликвидност. Банка није нити један дан користила обавезну резерву.

8.2. Кредитни ризик

Банка кредитни ризик идентификује, мери и процењује на основу кредитне способности дужника, на основу његове уредности у извршавању обавеза према Банци и на основу квалитета инструмената обезбеђивања потраживања Банке.

Поступци и процедуре одобравања и наплате потраживања Банке, као и идентификовање, праћење и мерење кредитног ризика Банка је дефинисала усвајањем следећих процедура:

- ♦ Процедура за управљање кредитним ризиком,
- ♦ Процедура кредитни послови,
- ♦ Процедура за мониторинг и
- ♦ Процедура за надгледање клијената.

Народна банка Србије је, својом Одлуком о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки, прописала да банке, ради адекватног и ефикасног управљања ризицима којима су изложене, своја укупна потраживања, која носе кредитни ризик, квартално, зависно од процене њиховог степена наплативости и процене финансијског стања дужника, класификују у пет категорија. То значи да банке класификују део потраживања који представља тзв. ризичну билансну и ванбилансну активу (у даљем тексту БА и ВА), тј. не само кредите, него и друге ставке билансне активе, као и одређене ванбилансне ставке дефинисане поменутом одлуком.

Измена у новој одлуци односи се на смањење броја дана у доцњи који се користе као услов за класификацију у одређену категорију.

Банка процењен кредитни ризик мери класификацијом пласмана по појединим клијентима и обрачунавањем посебне резерве за процењене губитке у складу са усвојеним Упутством о начину формирања и висини резерви за процењене губитке.

Квалитет билансне aktive Банке дефинисане на горе поменути начин, на дан 31.12.2008. године приказан је у наредној табели:

		(у 000 динара)		
		А+Б	В+Г+Д	УКУПНО
Укупно билансна актива	1			522.200
Бруто ризична актива	2	244.901	40.982	285.883
Учешће у бруто ризичној активи	3	85,66%	14,34%	100%
Обрачуната посебна резерва За процењене губитке	4	9.368	34.702	44.070
Исправка вредности билансне active	5	6.399	23.975	30.374
Потребне резерве из добити за процењене губитке	6 (4-5)	2.969	10.727	13.696
Формиране резерве из добити за процењене губитке	7	964	1.803	2.767
Недостајући износ резерви за процењене губитке	8 (6-7)	2.005	8.924	10.929
Билансна актива која се не класификује	9			236.317
Билансна актива са статусом неизмирених обавеза (default)	10		28.741	28.741
Исправка вред. билансне active са статусом неизмирених обавеза (default)	11		23.909	23.909

Учешће тзв. лоших пласмана из категорија В, Г и Д у бруто ризичној активи Банке износи 14,34%.

На дан 31.12.2008. године стање класификације ванбилансних ставки је следеће:

		(у 000 динара)		
		А+Б	В+Г+Д	УКУПНО
Укупно ванбилансне ставке				37.130
Ванбиланс.ставке које се класификују		28.408	5.933	34.341
Основица за обрачун посебних резерви		21.039	5.933	26.972
Обрачунате посебне резерве		250	5.933	6.183
Ванбиланс. ставке које се не класификују				2.789

Износ обрачунатих резерви за покриће евентуалних губитака по билансној активи износи 13.696 хиљада динара и непокривен је у износу од 10.929 хиљада динара.

Износ обрачунатих резерви за покриће евентуалних губитака по ванбилансним ставкама обрачунат је и издвојен у износу од 6.183 хиљада динара.

8.3. Каматни ризик

Идентификовање, праћење, мерење и управљање каматним ризиком дефинисано је Процедуром за управљање каматним ризиком.

Банка је своју каматну политику водила на начин да се приликом одобравања пласмана правним лицима, предузетницима и физичким лицима придржавала усвојеног тарифника Банке, водећи рачуна да не угрози финансијски резултат, а самим тим и капитал Банке, а да при том буде конкурентна и ојача своју позицију на финансијском тржишту.

Динамика праћења каматног ризика Банке била је усклађена са изложеношћу Банке том ризику, у складу са њеном величином и активностима које утичу на промену њене изложености овом ризику.

8.4. Девизни ризик и остали тржишни ризици

Банка је за идентификовање, праћење, мерење и управљање девизним ризиком усвојила Процедуре за управљање девизним ризиком.

Девизни ризик је ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промене девизног курса, а Банка му је изложена по основу ставки које се воде у банкарској књизи и у књизи трговања.

Показатељ девизног ризика је однос између укупне нето отворене девизне позиције (укључујући и апсолутну вредност нето отворене позиције у злату) и капитала Банке, који се обрачунавају у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала Банке.

Банка је дужна да однос између активе и пасиве одржава тако да њена укупна нето отворена девизна позиција на крају сваког радног дана не буде већа од 10% њеног капитала, чега се Банка придржавала од момента примене нове регулативе.

Показатељ девизног ризика Банке на дан 31.12.2008. године износи 0,09%.

Остали тржишни ризици обухватају ценовни ризик по основу дужничких хартија од вредности, ценовни ризик по основу власничких хартија од вредности, ризик измирења/испоруке и ризик друге уговорне стране - у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала Банке. У циљу праћења осталих тржишних ризика Банка је усвојила Правила о распоређивању финансијских инструмената и других ставки у књигу трговања, којима су дефинисани критеријуми, поступци и овлашћења за распоређивање ставки у књигу трговања и банкарску књигу. Обзиром да Банка не поседује ниједну од напред побројаних ставки из тог разлога није ни била изложена осталим тржишним ризицима.

8.5. Ризик изложености

Полазећи од усвојене Процедуре за управљање ризицима изложености, приликом одобравања пласмана водило се рачуна да се не прекораче прописани показатељи који се тичу ризика изложености Банке и није одобрен ни један пласман који би угрозио ове показатеље.

Међутим, Банка је на дан 31.12.2008. године исказала прекорачење код показатеља изложености Банке према једном лицу које је веће од 25% капитала Банке и износи 58,10%.

Ово прекорачење односи се на трајни улог који Банка има код РМХК „Трепча“ Косовска Митровица који датира из ранијих периода.

Приоритетан циљ Банке је докапитализација којом би се проблем неусаглашеног показатеља изложености Банке превазишао.

На дан 31.12.2008. године Банка је усагласила са прописаним следећи показатељ изложености:

- ♦ збир свих великих изложености Банке је мањи од 400% капитала Банке и износи 60,53%,
- ♦ изложеност Банке према лицу повезаном са Банком је испод 5% капитала,
- ♦ укупна изложеност Банке према лицима повезаним са Банком је испод 20% капитала банке и износи 2,43%.

8.6. Ризик улагања

У Ризику изложености образложен је проблем трајног улога Банке код РМХК „Трепча“ Косовска Митровица, који је условио прекорачење ризика улагања Банке у једно лице које није лице у финансијском сектору и улог прелази 10% капитала Банке и на дан 31.12.2008. године износи 58,10%.

Укупна улагања Банке у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства Банке на дан 31.12.2008. године износе 71,85% капитала Банке и већа су од дозвољених 60%.

Банка је усвојила Процедуре за управљање ризиком улагања Банке.

8.7. Ризик земље порекла

Процедурама за управљање ризиком земље порекла клијента Банка је дефинисала поступање свих запослених који су у непосредном или посредном контакту са клијентима нерезидентима, са циљем минимизирања овог ризика.

Ризици који се односе на земљу порекла лица према коме је Банка изложена јесу ризици негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од овог лица из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла тог лица.

Обзиром да су клијенти Банке резиденти, у протеклом периоду није било директног експонирања Банке у односу на ризик земље порекла.

Ризик земље порекла пратио се кроз индиректан утицај на Банку преко клијената Банке који су извозно оријентисани, при чему се водило рачуна да се кредитно и гаранцијски прате само клијенти који извозе у земље Европске уније.

8.8. Оперативни ризици

У циљу праћења оперативних ризика Банка је усвојила Процедуре за управљање оперативним ризицима.

На основу анализе искуствених података који се односе на идентификоване оперативне ризике може се констатовати следеће:

- ♦ *није идентификовано неовлашћено поступање запослених и злоупотреба службеног положаја;*
- ♦ *дошло је до екстерног кршења прописа, јер је дошло до крађе у Пословној јединици Банке у Мељаку и штета износи 377.785,15 динара;*
- ♦ *дошло је до екстерног кршења прописа, јер је дошло до крађе у Пословној јединици Крагујевац-Експозитура Станово и штета износи 877.396,62 динара;*
- ♦ *није било пропуста у систему запошљавања и заштите на раду;*
- ♦ *није било проблема у функционисању система односа с клијентима у пласману производа и у пословним процедурама;*
- ♦ *није било штете на имовини Банке услед природних катастрофа и других догађаја;*
- ♦ *није било поремећаја у организацији Банке и грешака у функционисању успостављених система.*

Ради отклањања ризика који може настати као последица неусклађености пословања Банке са прописима којима се уређује спречавање прања новца и спречавање финансирања тероризма, Банка је усвојила Процедуре „Упознај свог клијента“, на основу којих се Управа за спречавање прања новца редовно извештава на начин сходно законским прописима и установљеним интерним процедурама.

За потребе управљања оперативним ризиком, Банка је дужна да усвоји План за обезбеђење континуитета пословања и План пословања у случају настанка непредвиђених догађаја, са чијом садржином морају бити упозната лица задужена за њихово спровођење. Рок за израду ових планова је 30.06.2009. године.

IX РАД ОРГАНА БАНКЕ

9.1. Извршни одбор

У 2008. години одржано је 12. редовних и 16. ванредних седница Извршног одбора Банке. Извршни одбор је сходно Закону о банкама и Статуту организовао пословање Банке, примењивао Пословну политику Банке, вршио дневни надзор над активностима запослених, одлучивао из делокруга својих надлежности и извршавао одлуке Скупштине акционара и Управног одбора Банке.

Извршни одбор је на својим седницама усвајао месечне извештаје о пословању Банке, месечне извештаје о раду Кредитног одбора и утврђивао предлоге одлука за Управни одбор.

9.2. Управни одбор

У 2008. години одржано је 12. седница Управног одбора Банке, од којих једна путем конференцијске везе. Управни одбор је сходно одредбама Закона о банкама и Статута Банке усвајао информације о раду Извршног одбора, тромесечне и годишњи извештај о пословању Банке, извештај о годишњем попису имовине и обавеза, утврђивао предлоге одлука за Скупштину Банке, доносио потребне одлуке о куповини основних средстава са посебним нагласком на набавку софтвера и хардвера за систем информационе технологије Банке, затим одлуку о висини каматних стопа и накнада за вршење банкарских услуга, утврдио је правила, процедуре, обрасце, критеријуме и упустава за идентификовање, мерење, процену и управљање ризицима Банке, усвајао је извештаје о раду Одбора за праћење пословања Банке, Кредитног одбора и Службе за унутрашњу ревизију и друго из оквира свог делокруга.

9.3 Скупштина акционара

Дванаеста редовна седница Скупштине акционара Банке одржана је 18.04.2008. године на којој је усвојена пословна политика Банке, Годишњи рачун са распоређивањем добити и извештајем спољног ревизора Банке, утврђена је висина улагања у основна средства, именован је спољни ревизор, усвојени су извештаји сходно Закону о банкама, донета је одлука о издавању II емисије обичних акција Банке, одлука о продаји непокретних и покретних ствари и потраживања и остале одлуке из свог делокруга.

♦ **Служба за рад органа Банке** старала се да ефикасно организује, припрема и благовремено доставља материјале члановима органа Банке, води записнике на седницама и доставља одлуке и закључке органа Банке непосредним извршиоцима послова и радних задатака у Банци.

Такође је благовремено обавештавана Народна банка Србије о датумима одржавања и дневном реду седница Управног одбора и Скупштине Банке, као и о осталим одлукама органа Банке за које је законом прописано обавештавање Народне банке.

13. фебруара 2009.

ИЗВРШНИ ОДБОР БАНКЕ

Димитрије Љиљак, с.р.

мр Соња Лукић, с.р.

Добрија Радовић, с.р.